

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΛΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
ΚΟΜΜΑΤΩΝ

Ταχ. Διεύθυνση : Ευαγγελιστρίας 2
Ταχ. Κώδικας : 105 63
Πληροφορίες : Π. Καλδή, Θ. Φλώρος
Τηλέφωνο : 213136 1311 – 1131
E-mail : ekloges@ypes.gr

ΑΔΑ: 9ΦΠΟ46ΜΤΛ6-ΓΦΛ
ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝ ΕΚΛΟΓΙΚΟ
Αθήνα 24 Μαΐου 2024
Αριθ. Πρωτ.: 43270

Προς
Πίνακας αποδεκτών

Αριθ. Εγκυκλίου: 30

ΘΕΜΑ: Διενέργεια των εκλογών για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που αναλογούν στην Ελλάδα της 9^{ης} Ιουνίου 2024.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Την Κυριακή 9 Ιουνίου 2024 θα διεξαχθεί η ψηφοφορία για την εκλογή των είκοσι ενός (21) μελών που εκπροσωπούν την Ελλάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Μία εκ των βασικών αλλαγών στις προσεχείς ευρωεκλογές της 9^{ης} Ιουνίου είναι ο εκσυγχρονισμός του τρόπου εκλογής των ευρωβουλευτών της χώρας με τη θέσπιση της δυνατότητας άσκησης του εκλογικού δικαιώματος με επιστολική ψήφο, σε εφαρμογή των διατάξεων του ν. 5083/2024 «Εκλογή ευρωβουλευτών, διευκόλυνση εκλογέων μέσω επιστολικής ψήφου, εκκαθάριση εκλογικών καταλόγων και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών» (Α' 12).

Στις ενότητες που ακολουθούν παρέχονται οδηγίες για την εφαρμογή του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου που διέπει τις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ειδικότερα, το ισχύον θεσμικό πλαίσιο των εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υπαγορεύεται από τις διατάξεις του νόμου 4255/2014 «Εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και άλλες διατάξεις» (Α' 89) όπως ισχύει, του νόμου 2196/1994 «Κύρωση της 93/81/ΕΥΡΑΤΟΜ,Ε.Κ.Α.Χ.,Ε.Ο.Κ. απόφασης του Συμβουλίου της 1ης Φεβρουαρίου 1993 (...). άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κατοικούν στην Ελλάδα και δεν είναι Έλληνες πολίτες,

σε συμμόρφωση προς την 93/109/ΕΚ Οδηγία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τροποποίησ η του Π.Δ.353/1993 και άλλες διατάξεις» (Α΄ 41), όπως ισχύει, και όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρ α 60 έως 66 του ν. 5102/2024 (Α΄ 55)».

Ιδιαίτερη μνεία επίσης γίνεται στις τελευταίες τροποποιήσεις του π.δ. 26/2012 «Κωδικοπ οίηση σ' ενιαίο κείμενο των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών» (Α΄ 57) με τους νόμους 4610/2019 «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις» (Α΄ 70) και 4648/2019 «Διε υκόλυνση άσκησης εκλογικού δικαιώματος εκλογέων που βρίσκονται εκτός Ελληνικής Επικράτειας κα ι τροποποίηση εκλογικής διαδικασίας» (Α΄ 205). Οι διατάξεις του π.δ. 26/2012 καθορίζουν, συνδυαστικά με τους προαναφερόμενους νόμους, το σύνολο της εκλογικής διαδικασίας.

Το Υπουργείο Εσωτερικών φέροντας την κύρια ευθύνη για την οργάνωση και επιτυχή διεξαγωγή των εκλογών, παρέχει με την παρούσα εγκύκλιο το σύνολο των πληροφοριών και διευκρινίσεων προς όλες τις υπηρεσίες και τα όργανα που εμπλέκονται στη διενέργεια των εκλογών, με στόχο την υποβοήθηση και εκπλήρωση του έργου τους.

Στις ενότητες που ακολουθούν καταγράφονται οι σημαντικότερες ρυθμίσεις του θεσμικού πλαισίου και τα βασικά στάδια της προπαρασκευαστικής διαδικασίας των εκλογών για την ανάδειξη των είκοσι ενός μελών (21) που εκπροσωπούν την Ελλάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο», ενώ παρέχονται αναλυτικές οδηγίες για την πιστή εφαρμογή τους. Σκοπός της παρούσας εγκυκλίου είναι να παρέχει σε όλες τις εμπλεκόμενες αρχές και υπηρεσίες τις βασικές πληροφορίες που αφορούν στη διεξαγωγή της εκλογικής διαδικασίας, ενώ για ειδικότερα θέματα έχουν εκδοθεί αναλυτικές εγκύκλιοι της Διεύθυνσης Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίες είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Υπουργείου, στη διαδρομή: <https://www.ypes.gr/ekloges/ekloges-gia-to-europaiko-koinoboulio>

Το περιεχόμενο της εγκυκλίου χωρίζεται σε τρία μέρη:

Στο πρώτο μέρος παρέχονται πληροφορίες για την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών, για τον αριθμό των εκλεγόμενων μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που αναλογούν στην Ελλάδα, καθώς και για το δικαίωμα του εκλέγειν.

Στο δεύτερο μέρος, που αφορά στις προπαρασκευαστικές ενέργειες, προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες και οι ενέργειες των κρατικών υπηρεσιών και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, μέχρι την προηγούμενη ημέρα της ψηφοφορίας.

Στο τρίτο μέρος επισημαίνονται τα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά την ημέρα της ψηφοφορίας, όπως λ.χ. ο τρόπος άσκησης του εκλογικού δικαιώματος και η εξαγωγή και ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των εκλογών.

Σημειώνεται ότι όπου παρακάτω αναφέρεται ο «Αντιπεριφερειάρχης», ειδικώς για την Περιφέρεια Αττικής νοείται ο Περιφερειάρχης Αττικής.

Μετά το κείμενο της εγκυκλίου ακολουθεί Παράρτημα με τους σχετικούς νόμους και υπουργικές αποφάσεις.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΚΛΕΓΕΙΝ ΚΑΙ ΕΚΛΕΓΕΣΘΑΙ. ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΕΣ.

1. Ημερομηνία ψηφοφορίας (Άρθρα 1 παρ. 3 του ν.4255/2014)

Η ψηφοφορία για την ανάδειξη των είκοσι ενός (21) μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που αναλογούν στην Ελλάδα θα διεξαχθεί την **Κυριακή 9 Ιουνίου 2024**, από ώρα 07:00 έως 19:00.

Η ημέρα διεξαγωγής της ψηφοφορίας ορίστηκε με το π.δ. 18/2024 (ΦΕΚ Α' /50/6.4.2024)

2. Τρόπος εκλογής (Άρθρα 1 παρ.1 του ν. 4255/2014 και 1 του ν. 5083/2024)

Η εκλογή για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διενεργείται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία, είτε με αυτοπρόσωπη παρουσία την Κυριακή 9 Ιουνίου 2024, από ώρα 07:00 έως 19:00 στα συσταθέντα εκλογικά τμήματα είτε με επιστολική ψήφο.

Λεπτομερείς οδηγίες για τον τρόπο άσκησης του εκλογικού δικαιώματος με επιστολική ψήφο παρέχονται με την αριθ. 311/31709/01.04.2024 Εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών «Ευρωεκλογές 9ης Ιουνίου 2024 - Βασικές ρυθμίσεις του ν. 5083/2024 «Εκλογή ευρωβουλευτών, διευκόλυνση εκλογέων μέσω επιστολικής ψήφου, εκκαθάριση εκλογικών καταλόγων και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών» (ΑΔΑ: Ψ14Ν46ΜΤΛ6-ΟΙΖ).

3. Εκλογική Περιφέρεια (Άρθρο 1 παρ. 2 του ν.4255/2014 και άρθρο 3 της 2013/312/ΕΕ απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 28^{ης} Ιουνίου 2013)

Για την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου η Ελληνική Επικράτεια αποτελεί μία ενιαία εκλογική περιφέρεια με είκοσι μία (21) έδρες.

4. Δικαίωμα εκλέγειν

(Άρθρα 1 παρ. 1 του ν. 4255/2014, 4 του π.δ. 26/2012, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4406/2016 (Α' 133), 6 παρ.1 του π.δ. 26/2012 και άρθρα «τρίτο» και «τέταρτο» του ν. 2196/1994)

Το δικαίωμα του εκλέγειν για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχουν οι Έλληνες και Ελληνίδες πολίτες που:

- έχουν συμπληρώσει το 17ο έτος της ηλικίας τους. Στις εκλογές της 9^{ης} Ιουνίου 2024, θα ψηφίσουν οι γεννηθέντες μέχρι και το έτος 2007. Επισημαίνεται ότι η 1η Ιανουαρίου 2007 θεωρείται ως ημερομηνία γέννησης όλων όσοι γεννήθηκαν μέσα στο έτος,
- είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους των δήμων της χώρας και
- δεν έχουν στερηθεί του δικαιώματος αυτού.

Οι περιπτώσεις στέρησης του δικαιώματος του εκλέγειν καθορίζονται στο άρθρο 5 του π.δ. 26/2012.

Η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος είναι υποχρεωτική (άρθρο 1 παρ.1 του ν.4255/2014 και άρθρο 6 παρ.2 του π.δ. 26/2012).

Το δικαίωμα του εκλέγειν στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχουν και οι πολίτες των λοιπών κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κατοικούν στην Ελλάδα, με προϋπόθεση την εγγραφή τους στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους δήμου της χώρας. Οι εκλογείς αυτοί θα ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα είτε με αυτοπρόσωπη παρουσία, προσκομίζοντας αποδεικτικό ταυτότητας ή διαβατήριό ή δίπλωμα οδήγησης είτε με επιστολική ψήφο, εφόσον έχουν εγγραφεί στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου, έως την 29^η Απριλίου 2024.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

Στο μέρος αυτό περιγράφονται οι ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών, από την έναρξη της προεκλογικής περιόδου μέχρι και την προηγούμενη ημέρα της ψηφοφορίας.

Σε αυτό το στάδιο προπαρασκευής των εκλογών περιλαμβάνονται:

- Ο καθορισμός των εκλογικών τμημάτων και καταστημάτων ψηφοφορίας,
- Ο διορισμός των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής,
- Η συγκρότηση των εφορευτικών επιτροπών και η κλήρωση των μελών τους,
- Η εκτύπωση και προώθηση των εκλογικών καταλόγων, βιβλίων και εντύπων στα εκλογικά τμήματα και καταστήματα, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν από τις εφορευτικές επιτροπές και άλλα όργανα,

- Η κατασκευή των ψηφοδελτίων, των εκλογικών φακέλων και σάκων, των καλπών και των ειδικών διαχωρισμάτων ψηφοφορίας,
- Η έκδοση του προγράμματος ψηφοφορίας και
- Η παραλαβή του εκλογικού υλικού στο κατάστημα ψηφοφορίας από τους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής.

1. Εκλογικά τμήματα και καταστήματα ψηφοφορίας

(Άρθρα 3 παρ. 11, όπως προστέθηκε με το άρθρο 65 του ν. 5102/2024 και 5 παρ. 3 του ν. 4255/2014, και άρθρα 51, 52 και 55 του π.δ. 26/2012)

1.1 Προσδιορισμός εκλογικών τμημάτων αυτοπρόσωπης παρουσίας

Τα **εκλογικά τμήματα** αυτοπρόσωπης παρουσίας και καταστήματα ψηφοφορίας ορίζονται με απόφαση του χωρικού Αντιπεριφερειάρχη της οικείας Περιφερειακής Ενότητας.

Για την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις προσεχείς ευρωεκλογές, μετά την προσθήκη, με το άρθρο 65 παρ. 2 του ν. 5102/2024, παραγράφου 11 στο άρθρο 3 του ν. 4255/2014, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 5083/2024, η προθεσμία της παρ. 2 του άρθρου 55 του π.δ. 26/2012, περί του προσδιορισμού των εκλογικών τμημάτων και καταστημάτων ψηφοφορίας ορίζεται σε είκοσι πέντε (25) ημέρες, το αργότερο, μετά την ημέρα ανακήρυξης των υποψηφίων από το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου, δηλαδή μέχρι την 19^η Μαΐου 2024.

Οι αποφάσεις των Αντιπεριφερειάρχων κοινοποιούνται αμέσως στο οικείο Πρωτοδικείο, καθώς και στο Υπουργείο Εσωτερικών και μέσω αυτού στον Άρειο Πάγο. Οι αποφάσεις αυτές μπορεί να τροποποιηθούν με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία της 9^{ης} Ιουνίου 2024, δηλαδή μέχρι και την 29^η Μαΐου 2024. Μετά την οριστικοποίησή τους, οι αποφάσεις προσδιορισμού των εκλογικών τμημάτων και καταστημάτων ψηφοφορίας γνωστοποιούνται με προκήρυξη των Αντιπεριφερειάρχων στους δήμους της Περιφερειακής Ενότητας, πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία της 9^{ης} Ιουνίου 2024, δηλαδή το αργότερο **μέχρι την 3^η Ιουνίου 2024**.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 69 του π.δ. 26/2012, παρέχεται η δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και στους κρατούμενους των φυλακών, εφόσον βεβαίως πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται από τις διατάξεις της εκλογικής νομοθεσίας. Για το σκοπό αυτό, οργανώνονται εκλογικά τμήματα σε κάθε φυλακή. Οι ειδικότερες λεπτομέρειες για την ψηφοφορία των κρατουμένων στις φυλακές, καθορίζονται με την αριθ. 34773/11.04.2024 Κοινή Απόφαση των Υπουργείων Εσωτερικών και Προστασίας του Πολίτη «Άσκηση εκλογικού δικαιώματος των κρατουμένων κατά τις εκλογές της 9ης Ιουνίου 2024 για την ανάδειξη των μελών του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις έδρες που αναλογούν στην Ελλάδα» (ΑΔΑ: 666Ρ46ΜΤΛ6-ΥΣ8, ΦΕΚ Α' 2218).

1.2 Διεξαγωγή εκλογικών διαδικασιών στα εκλογικά τμήματα κατά τις ευρωεκλογές της 9^{ης} Ιουνίου 2024

Αναλυτικές οδηγίες και διευκρινίσεις για τη σύσταση των εκλογικών τμημάτων και καταστημάτων ψηφοφορίας, τις αποφάσεις καθορισμού τους καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα, παρέχονται στη με αριθ. 27/39878/08.05.2024 Εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών.

1.3 Προσδιορισμός εκλογικών τμημάτων διαλογής ψηφοδελτίων επιστολικής ψήφου (Άρθρο 10 ν. 5083/2024)

Αναλυτικές διευκρινίσεις για τη σύσταση των εκλογικών τμημάτων διαλογής ψηφοδελτίων επιστολικής ψήφου, σύμφωνα με την την υπ' αριθμ. 39143/30.04.2024 (Β' 2552) απόφαση της Υπουργού Εσωτερικών και του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών, παρέχονται στη με αριθ. 28/40234/11.05.2024 Εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών.

2. Εφορευτικές Επιτροπές

2.1 Συγκρότηση εφορευτικών επιτροπών εκλογικών τμημάτων αυτοπρόσωπης παρουσίας – Διορισμός αντιπροσώπων δικαστικής αρχής

(Άρθρα 3, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 65 του ν.5102/2024 και 5 παρ. 3 του ν. 4255/2014, άρθρο 249 του ν. 4610/2019 και άρθρα 58, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 38 του ν. 4648/2019 και 68, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 136 του ν. 4604/2019 και το άρθρο 35 του ν. 5083/2024, του π.δ. 26/2012)

Η ψηφοφορία διεξάγεται σε κάθε εκλογικό τμήμα ενώπιον πενταμελούς εφορευτικής επιτροπής, που αποτελείται από τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής, ως πρόεδρο, και τέσσερα μέλη. Τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών, μαζί με ισάριθμα αναπληρωματικά, κληρώνονται από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, μεταξύ των εγγεγραμμένων εκλογέων στους εκλογικούς καταλόγους του δήμου που υπάγεται το εκλογικό τμήμα.

Σε όποιους δήμους οι κατάλογοι είναι καταρτισμένοι κατά εκλογικά διαμερίσματα, τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών κληρώνονται ή διορίζονται μεταξύ αυτών που είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους του οικείου εκλογικού διαμερίσματος.

Σε όλες τις περιπτώσεις, τα παραπάνω μέλη πρέπει να κατοικούν στον δήμο ή το εκλογικό διαμέρισμα που υπάγεται το εκλογικό τμήμα, για το οποίο κληρώθηκαν. Σε περίπτωση διορισμού

τους από το Πρωτοδικείο, τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών πρέπει να έχουν τουλάχιστον απολυτήριο δημοτικού σχολείου και να μην έχουν υπερβεί το εξηκοστό έβδομο (67^ο) έτος της ηλικίας τους.

Η κλήρωση ή ο διορισμός των μελών των εφορευτικών επιτροπών γίνεται το αργότερο τριάντα (30) ημέρες μετά την ημέρα ανακήρυξης των υποψηφίων από το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου, δηλαδή το αργότερο μέχρι και την 24^η Μαΐου 2024. Τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών ειδοποιούνται για τον διορισμό τους με φροντίδα των αντιστοιχων Εισαγγελέων Πρωτοδικών και με απόδειξη, **τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν** από την ημέρα της ψηφοφορίας της 9^{ης} Ιουνίου 2024, δηλαδή το αργότερο **μέχρι την 3^η Ιουνίου 2024** και είναι υποχρεωμένα να ασκήσουν τα καθήκοντά τους, ανεξαρτήτως αν ειδοποιήθηκαν εγκαίρως.

Οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής και οι αναπληρωτές τους, διορίζονται από το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου μεταξύ των προσώπων που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 68 του π.δ. 26/2012, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 35 του ν. 5083/2024. Αν ο αριθμός των προσώπων που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 68 δεν επαρκεί, τότε, αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής και οι αναπληρωτές τους διορίζονται από το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου μεταξύ των προσώπων που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου αυτού.

Αν εξαντληθεί ο αριθμός των διορισμένων αναπληρωτών αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής σε κάποια εκλογική περιφέρεια και παραμείνουν εκλογικά τμήματα χωρίς αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής, ο οικείος έφορος μπορεί να διορίσει στα τμήματα αυτά αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής από τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 68 του π.δ. 26/2012.

Η πράξη του εφόρου για τον διορισμό ανακοινώνεται αμέσως στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών της εκλογικής περιφέρειας. Στην ίδια περίπτωση είναι δυνατή και η χρησιμοποίηση αντιπροσώπων ή αναπληρωτών από άλλες εκλογικές περιφέρειες, τους οποίους διαθέτει με εντολή του ο έφορος της εκλογικής περιφέρειας στην οποία διορίστηκαν, ύστερα από αίτηση του εφόρου της περιφέρειας στην οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν. Οι μεταβολές αυτές ανακοινώνονται αμέσως στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και στους οικείους Εισαγγελείς Πρωτοδικών.

Τα πρόσωπα που διορίζονται ως έφοροι και τακτικοί ή αναπληρωτές αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής, ειδοποιούνται από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και οφείλουν να βρίσκονται στον τόπο του διορισμού τους δύο (2) ημέρες πριν από την ψηφοφορία, δηλαδή την **6^η Ιουνίου 2024**. Σημειώνεται ότι για πρώτη φορά, οι έφοροι και οι τακτικοί ή αναπληρωτές αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής, **δύνανται να ειδοποιούνται για τον διορισμό τους και με ηλεκτρονικό τρόπο** (τρίτο εδάφιο παραγράφου 13 του άρθρου 68 του π.δ. 26/2012, όπως προστέθηκε με το άρθρο 64 του ν. 5102/2024).

Με την άφιξή τους, τα ανωτέρω πρόσωπα ειδοποιούν αμέσως τον Εισαγγελέα της εκλογικής περιφέρειάς τους και τον οικείο Περιφερειάρχη (άρθρο 68 παρ. 13 του π.δ. 26/2012).

Η ειδοποίηση αυτή δύναται, για πρώτη φορά, να γίνει και με ηλεκτρονικό τρόπο. Οι έφοροι και τακτικοί ή αναπληρωτές αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής μπορούν να ειδοποιηθούν για την άφιξη τους κάνοντας χρήση ηλεκτρονικής εφαρμογής που παρέχεται για το σκοπό αυτό. Ταυτόχρονα, οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής υποχρεούνται να αναφέρουν με το ταχύτερο μέσο στον οικείο έφορο, την άφιξη και την ανάληψη των καθηκόντων τους (άρθρο 66 παρ.3 του π.δ. 26/2012).

Η εφορευτική επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ.3 του ν. 4255/2014 σε συνδυασμό με το άρθρο 63 του π.δ. 26/2012, αναθέτει **καθήκοντα γραμματέα**, για τη σύνταξη των πρακτικών της, σε δημόσιο ή δημοτικό υπάλληλο ή υπάλληλο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου που είναι υποχρεωμένος να τα εκτελέσει. Αν τούτο δεν είναι εφικτό, η εφορευτική επιτροπή αναθέτει καθήκοντα γραμματέα σε εκλογή ή σε τακτικό ή αναπληρωματικό μέλος της.

Εάν ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής ή ο προεδρεύων της επιτροπής είναι άτομο με απηρία, είναι δυνατή η ανάθεση καθηκόντων γραμματέα σε δύο (2) άτομα (παρ. 4 του άρθρου 63 του π.δ. 26/2012, όπως προστέθηκε με το άρθρο 30 του ν. 5083/2024).

Στην περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο δεν υπάρχει γραμματέας εφορευτικής επιτροπής, δεν παρακωλύεται καθόλου το έργο της, διότι ο ίδιος ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής ή ο προεδρεύων της επιτροπής μπορεί να εκτελέσει και καθήκοντα γραμματέα.

2.2 Συγκρότηση εφορευτικών επιτροπών διαλογής επιστολικής ψήφου (Άρθρο 16 ν.5083/2024)

Αναλυτικές διευκρινίσεις για τη συγκρότηση και το έργο των εφορευτικών επιτροπών διαλογής επιστολικής ψήφου, παρέχονται στη με αριθ. 28/40234/11.05.2024 Εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών.

Τα πρόσωπα που διορίζονται ως Πρόεδροι, αναπληρωτές Πρόεδροι και τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη των εφορευτικών επιτροπών διαλογής επιστολικής ψήφου, ειδοποιούνται για τον διορισμό τους από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Σημειώνεται ότι, **δύνανται να ειδοποιούνται και με ηλεκτρονικό τρόπο** (παρ. 7 του άρθρου 16 του ν.5083/2024, όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 62 του ν. 5102/2024).

Με την άφιξή τους, τα ανωτέρω πρόσωπα υποχρεούνται να αναφέρουν με το ταχύτερο μέσο στον Γενικό Έφορο Παρακολούθησης της διαδικασίας ψηφοφορίας με επιστολική ψήφο (άρθρο 18 ν. 5083/2024), την άφιξη και την ανάληψη των καθηκόντων τους (άρθρο 16 παρ. 2 ν. 5083/2024 και άρθρο 66 παρ.3 του π.δ. 26/2012).

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής αναθέτει καθήκοντα γραμματέα σε δικαστικό υπάλληλο των περ. ιω) ή ιε) της παρ. 3 του άρθρου 68 του π.δ. 26/2012.

3. Ψηφοδέλτια και εκλογικοί φάκελοι

Τα θέματα που αφορούν στα ψηφοδέλτια και στους εκλογικούς φακέλους ρυθμίζονται με το ν. 4255/2014 και τη νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών, καθώς και από τις κατ' εξουσιοδότηση του νόμου αυτού εκδοθείσες αποφάσεις.

Ειδικότερα:

3.1 Ψηφοφορία με αυτοπρόσωπη παρουσία

α) Ψηφοδέλτια

Τα ψηφοδέλτια που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διαδικασία ψηφοφορίας με αυτοπρόσωπη παρουσία των εκλογέων στα εκλογικά τμήματα είναι μόνο έντυπα, με σχήμα ορθογώνιο και ομοιόμορφα για ολόκληρη την Επικράτεια και εκτυπώνονται με ευθύνη των κομμάτων ή των συνασπισμών συνεργαζομένων κομμάτων σε χαρτί που χορηγείται από το Υπουργείο Εσωτερικών (άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 4255/2014 και άρθρο 70 παρ. 3 του π.δ. 26/2012).

Το χαρτί κατασκευής των ψηφοδελτίων, των «λευκών» ψηφοδελτίων (κενών - άγραφων) καθώς και των φακέλων εντός των οποίων κλείνονται τα ψηφοδέλτια, είναι «λευκής» απόχρωσης, οι δε διαστάσεις των ψηφοδελτίων περίπου 14 επί 35 εκατοστά του μέτρου (αριθ. 23771 /11.03.2024, ΦΕΚ Β' 1661, ΑΔΑ: Ρ6ΡΑ46ΜΤΛ6-ΨΙ8 απόφαση της Υπουργού Εσωτερικών). Τα τυπογραφικά στοιχεία των ψηφοδελτίων είναι μελανής απόχρωσης.

Σε περίπτωση που, λόγω ανεπαρκούς ή μη έγκαιρου εφοδιασμού, ανακύψει έλλειψη έντυπων ψηφοδελτίων κατά την ψηφοφορία και μόνον σε αυτήν την περίπτωση, επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν μη έντυπα ψηφοδέλτια, της ίδιας απόχρωσης με τα έντυπα, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 4 παρ.2 του ν. 4255/2014 και του άρθρου 74 του π.δ. 26/2012, που ρυθμίζει τα θέματα σχετικά με τη χρήση των λευκών ψηφοδελτίων. Τα λευκά ψηφοδέλτια παραδίδονται από την εφορευτική επιτροπή, από ένα σε κάθε εκλογέα, αφού πρώτα τεθεί, προς το μέρος της μικρότερης πλευράς του, η σφραγίδα της εφορευτικής επιτροπής, σημειωθεί δίπλα της η ημερομηνία της εκλογής και τεθεί, κάτω από την ημερομηνία, η μονογραφή του δικαστικού αντιπροσώπου. Στο μη έντυπο ψηφοδέλτιο, ο εκλογέας αναγράφει με το χέρι του το όνομα του συνδυασμού της προτίμησής του, καθώς και το ονοματεπώνυμο μέχρι και τεσσάρων (4) υποψηφίων της προτίμησής του από τον ίδιο συνδυασμό (άρθρο 4 παρ. 2, εδάφιο 2 του ν. 4255/2014 και άρθρο 74 παρ. 4 και 5 του π.δ. 26/2012).

Στο έντυπο ψηφοδέλτιο αναγράφονται μόνο το όνομα και το έμβλημα του κόμματος ή του συνασπισμού συνεργαζομένων κομμάτων και τα ονόματα των υποψηφίων, με αλφαβητική σειρά επωνύμου (άρθρο 3 παρ. 6 του ν. 4255/2014, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 5083/2024 και 72 παρ. 2 και 3 του π.δ. 26/2012). Τα πολιτικά κόμματα ή οι συνασπισμοί συνεργαζομένων κομμάτων που συνδέονται με ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα, μπορούν

να αναγράφουν στα ψηφοδέλτια του συνδυασμού, πριν από το έμβλημα και το όνομά τους, το έμβλημα και το όνομα του αντίστοιχου ευρωπαϊκού πολιτικού κόμματος (άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 4255/2014).

Τα πολιτικά κόμματα υποχρεούνται να παραδώσουν επί αποδείξει στους Αντιπεριφερειάρχες επαρκή αριθμό ψηφοδελτίων οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία, δηλαδή το αργότερο **μέχρι την 31^η Μαΐου 2024**. Στη συνέχεια οι Αντιπεριφερειάρχες οφείλουν να εφοδιάσουν τις εφορευτικές επιτροπές με ψηφοδέλτια **κατά τουλάχιστον 10% περισσότερα** από τον αριθμό των εγγεγραμμένων, σε κάθε εκλογικό τμήμα, εκλογών (άρθρο 71 του π.δ. 26/2012, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 50 του ν. 4648/2019).

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 4255/2014 οι διατάξεις της εκλογικής νομοθεσίας που ρυθμίζουν τις περιπτώσεις **ακυρότητας των ψηφοδελτίων** (άρθρα 70 παρ. 3, 73 παρ. 1 και 2, 74 παρ. 6 και 7, 75 παρ. 4 και 76) έχουν ανάλογη εφαρμογή.

β) Εκλογικοί φάκελοι

Οι φάκελοι στους οποίους εσωκλείονται τα ψηφοδέλτια που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διαδικασία ψηφοφορίας με αυτοπρόσωπη παρουσία των εκλογέων στα εκλογικά τμήματα, κατασκευάζονται ομοιόμορφα από αδιαφανές χαρτί «λευκής» απόχρωσης και διατίθενται με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών (άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 4255/2014 και άρθρο 75 παρ.1 του π.δ. 26/2012). Στη μπροστινή τους πλευρά φέρουν διαγώνια, έντυπο γνώρισμα πλάτους περίπου ενός (1) εκατοστού του μέτρου, που αποτελείται από πέντε (5) γραμμές απόχρωσης «βαθύ μπλε», με τη μεσαία γραμμή να είναι κυματοειδής.

Οι λεπτομέρειες, σχετικά με τις διαστάσεις τους, καθορίστηκαν με την αριθ. αριθ. 23771/11.03.2024 (Β' 1661) απόφαση της Υπουργού Εσωτερικών (ΑΔΑ: Ρ6ΡΑ46ΜΤΛ6-ΨΙ8).

Το Υπουργείο Εσωτερικών φροντίζει για την αποστολή των εκλογικών φακέλων στους Αντιπεριφερειάρχες. Οι Αντιπεριφερειάρχες, οφείλουν να παραδώσουν τους φακέλους στις δημοτικές αρχές, προκειμένου να εφοδιάσουν τις εφορευτικές επιτροπές όλων των εκλογικών τμημάτων.

3.2 Ψηφοφορία με επιστολική ψήφο

Ψηφοδέλτια επιστολικής ψήφου - Φάκελοι ψηφοφορίας επιστολικής ψήφου

Οι λεπτομέρειες και λοιπά χαρακτηριστικά του ψηφοδελτίου επιστολικής ψήφου καθώς και των φακέλων ψηφοφορίας επιστολικής ψήφου, ορίζονται με την αριθμ. 33279/08.04.2024 «Καθορισμός i) λεπτομερειών και λοιπών χαρακτηριστικών του ψηφοδελτίου επιστολικής ψήφου, ii) περιεχομένου εντύπου αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 12 του ν. 5083/2024, iii) τύπου και διαστάσεων φακέλων ψηφοφορίας επιστολικής ψήφου και iv) περιεχομένου ειδικών φακέλων ψηφοφορίας, κατά τις

εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου» (Β'2162) απόφαση της Υπουργού Εσωτερικών και του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών.

4. Εκλογικοί σάκοι

(Άρθρα 5 παρ. 3 και 4 του ν. 4255/2014, 94, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του 4954/2022 (Α' 136), του π.δ. 26/2012 και 25 παρ. 7 του ν. 5083/2024)

Ο σάκος μέσα στον οποίο κλείνεται από κάθε εφορευτική επιτροπή το εκλογικό υλικό της ψηφοφορίας των **κοινών εκλογικών τμημάτων**, για την εκλογή των Ελλήνων μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έχει τυπωμένη στη μια εξωτερική πλευρά του με κεφαλαία γράμματα μαύρης απόχρωσης και σε παράλληλες σειρές την εξής ένδειξη:

ΕΚΛΟΓΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 2024

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ .....

..... ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ .....

(Αριθμός)

(Ονομασία)

Η αντίστοιχη ένδειξη, τυπωμένη κατά τον ίδιο παραπάνω τρόπο, για το σάκο που χρησιμοποιείται από τις εφορευτικές επιτροπές των **εκλογικών τμημάτων διαλογής ψηφοδελτίων επιστολικής ψήφου**, είναι η εξής:

ΕΚΛΟΓΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 2024

ΕΠΙΣΤΟΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ

..... ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ .....

(Αριθμός)

(Ονομασία)

Ο τύπος και το ειδικό γνώρισμα του σάκου ορίστηκαν με την αριθ. 31037/01.04.2024 (ΑΔΑ: 6Α6Η46ΜΤΛ6-19Ψ) απόφαση της Υπουργού Εσωτερικών και του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών (Β' 2033).

5. Κάλπες

Οι κάλπες κατασκευάζονται με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 3 του ν. 4255/2014 και 57 παρ. 3 του π.δ. 26/2012.

6. Ειδικά διαχωρίσματα ψηφοφορίας (παραβάν)

Για τη διασφάλιση της μυστικότητας της ψηφοφορίας, το Υπουργείο Εσωτερικών έχει εφοδιάσει όλα τα καταστήματα ψηφοφορίας της χώρας, με ομοιόμορφα ειδικά διαχωρίσματα (παραβάν) που κατασκευάζονται από μεταλλικό λυόμενο σκελετό και καλύπτονται με μπλε χρώματος ύφασμα. Τα παραβάν τοποθετούνται στην αίθουσα ψηφοφορίας, προκειμένου να αποσύρονται οι εκλογείς στο χώρο τους για τη συμπλήρωση και τοποθέτηση στον εκλογικό φάκελο του ψηφοδελτίου της προτίμησής τους.

7. Εκλογικοί κατάλογοι

(Άρθρο 5 παρ. 1 και 3 του ν. 4255/2014, άρθρα 15, 26, 27 και 95, όπως ισχύει, του π.δ. 26/2012, άρθρα τρίτο και τέταρτο του ν. 2196/1994 και 7 του ν. 5083/2024)

7.1 Γενικά

Οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9^{ης} Ιουνίου 2024 θα διεξαχθούν με βάση τους εκλογικούς καταλόγους που οριστικοποιήθηκαν μετά την Α' αναθεώρηση έτους 2024 και περιλαμβάνουν όλες τις μεταβολές που συντελέστηκαν μέχρι και την 29^η Φεβρουαρίου 2024.

Στις εκλογές της 9^{ης} Ιουνίου 2024 θα ισχύσουν ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι ετεροδημοτών, στους οποίους συμπεριλήφθηκαν οι εκλογείς που υπέβαλαν αίτηση εγγραφής μέχρι και την 30^η Απριλίου 2024, καθώς και ειδικοί κατάλογοι πολιτών Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι έχουν υποβάλει σχετική αίτηση εγγραφής προκειμένου να ψηφίσουν αυτοπροσώπως ή με επιστολική ψήφο, μέχρι την 29^η Φεβρουαρίου 2024.

Θα χρησιμοποιηθούν, επίσης, ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι ή καταστάσεις για ορισμένες κατηγορίες εκλογέων (στρατιωτικών, ναυτικών, και ανδρών φρουράς εκλογικών τμημάτων, καθώς και κρατουμένων στις φυλακές), που προβλέπονται στα άρθρα 27, 69 παρ.2, 82 παρ.5, 7 και 8 του π.δ. 26/2012.

Στον αριθμό των εκλογέων που εντάσσονται σε κάθε εκλογικό τμήμα, περιλαμβάνονται οι εγγεγραμμένοι στο βασικό εκλογικό κατάλογο. Οι ετεροδημότες, οι κοινοτικοί εκλογείς και οι εκλογείς του άρθρου 27 του π.δ. 26/2012 (στρατιωτικοί κλπ.), προστίθενται πέραν του αριθμού των εγγεγραμμένων.

Ειδικά για την Περιφέρεια Αττικής, στον αριθμό των εκλογέων που εντάσσονται σε κάθε εκλογικό τμήμα περιλαμβάνονται οι εγγεγραμμένοι στον βασικό εκλογικό κατάλογο και οι ετεροδημότες. Οι κοινοτικοί εκλογείς και οι εκλογείς του άρθρου 27 του π.δ. 26/2012 (στρατιωτικοί κλπ.), προστίθενται πέραν του αριθμού των εγγεγραμμένων στον βασικό εκλογικό κατάλογο και των ετεροδημοτών.

Για τις προσεχείς ευρωεκλογές συντάχθηκαν, για πρώτη φορά, **ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι εκλογέων επιστολικής ψήφου**, για χρήση ειδικά και αποκλειστικά από τις Επιτροπές Συλλογής Επιστολικής Ψήφου και τις Εφορευτικές Επιτροπές Διαλογής Επιστολικής Ψήφου των άρθρων 15 και 16 του ν. 5083/2024.

Επισημαίνεται ιδιαιτέρως ότι σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 21 του ν. 5083/2024, αμέσως μετά τη γνωστοποίηση του πέρατος της συλλογής των φακέλων επιστροφής επιστολικής ψήφου, το Υπουργείο Εσωτερικών, με βάση τις ενδείξεις που έχουν καταχωρίσει οι Επιτροπές Συλλογής Επιστολικής Ψήφου, αποστέλλει με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε εξουσιοδοτημένο υπάλληλο του οικείου δήμου κατάλογο εκλογέων ανά εκλογικό τμήμα, α) οι οποίοι, αν και είχαν εγγραφεί στους καταλόγους επιστολικής ψήφου, δεν απέστειλαν φάκελο επιστροφής επιστολικής ψήφου ή β) των οποίων, δεν παρελήφθη εμπροθέσμως, δηλαδή έως τις 17:00 της 8^{ης} Ιουνίου 2024, από την Επιτροπή Συλλογής Επιστολικής Ψήφου ο ανωτέρω φάκελος. Το Υπουργείο Εσωτερικών μεριμνά ώστε να μην μπορεί να αλλοιωθεί το περιεχόμενο του καταλόγου. Οι οικείοι δήμοι τυπώνουν και διανέμουν αμελλητί τους σχετικούς καταλόγους επί αποδείξει στα οικεία εκλογικά τμήματα, ώστε οι ανωτέρω εκλογείς των περιπτώσεων α) και β) να μπορέσουν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα, την ημέρα της διενέργειας των εκλογών, δηλαδή την 9^η Ιουνίου 2024, μετά από τις 11:00 και έως το πέρας της ψηφοφορίας, στο εκλογικό τμήμα στο οποίο θα ασκούσαν το εκλογικό τους δικαίωμα αν δεν είχαν υποβάλει αίτηση εγγραφής στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου, αφού πρώτα ο δικαστικός αντιπρόσωπος διαπιστώσει την εγγραφή τους στους καταλόγους που το Υπουργείο Εσωτερικών απέστειλε διαμέσου του εξουσιοδοτημένου υπαλλήλου του οικείου δήμου κατά τα προαναφερθέντα.

7.2 Ενδείξεις στον βασικό εκλογικό κατάλογο

Κατωτέρω παρατίθενται οι ενδείξεις στο βασικό εκλογικό κατάλογο που τυχόν καταχωρούνται πριν την αναγραφή του ονόματος του εκλογέα κα επεξηγείται η σημασία τους.

E: Ετεροδημότης

Δεν ψηφίζει στο εκλογικό τμήμα. Ψηφίζει αποκλειστικά στο εκλογικό τμήμα του Δήμου στον οποίο διαμένει και έχει υποβάλει αίτηση ετεροδημότη.

T: Εκλογέας Επιστολικής Ψήφου

Δεν ψηφίζει στο εκλογικό τμήμα με την επιφύλαξη της ενότητας 7.1 της παρούσας εγκυκλίου

KM: Εκλογέας άλλου Κράτους – Μέλους της ΕΕ

Ψηφίζει με Υπεύθυνη Δήλωση. Ο εκλογέας έχει εγγραφεί σε καταλόγους άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. για να ψηφίσει αντιπροσώπους αυτής της Χώρας. Για να ψηφίζει στο εκλογικό τμήμα του δήμου βασικής εγγραφής του θα πρέπει να υπογράψει υπεύθυνη δήλωση ότι δεν ψήφισε σε άλλη χώρα.

Δ: Διπλοεγγραφή

Ψηφίζει με Υπεύθυνη Δήλωση. Ο εκλογέας είναι εγγεγραμμένος δύο φορές στους εκλογικούς καταλόγους της Χώρας. Θα επιτραπεί να ψηφίσει μόνο με υπεύθυνη δήλωση ότι δεν άσκησε το εκλογικό του δικαίωμα σε κάποιο άλλο εκλογικό τμήμα.

ΔΕ: Διπλοεγγραφή και Ετεροδημότης

Δεν ψηφίζει στο εκλογικό τμήμα. Ο εκλογέας είναι εγγεγραμμένος δύο φορές στους εκλογικούς καταλόγους της Χώρας. Ψηφίζει αποκλειστικά στο εκλογικό τμήμα του δήμου στον οποίο διαμένει και έχει υποβάλει αίτηση ετεροδημότη. Θα επιτραπεί να ψηφίσει μόνο με υπεύθυνη δήλωση ότι δεν ασκήσε το εκλογικό του δικαίωμα σε κάποιο άλλο εκλογικό τμήμα.

8. Βιβλία και έντυπα

Τα απαραίτητα για την εκλογική διαδικασία βιβλία και έντυπα, που θα χρησιμοποιηθούν από τις εφορευτικές επιτροπές και άλλες αρμόδιες υπηρεσίες και όργανα, σχεδιάστηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών και εκτυπώθηκαν από το Εθνικό Τυπογραφείο.

9. Έκδοση προγράμματος ψηφοφορίας

(Άρθρα 5 παρ. 3 του ν.4255/2014 και άρθρο 56 του π.δ. 26/2012)

Τρεις (3), τουλάχιστον, ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας, δηλαδή το αργότερο **μέχρι την 5^η Ιουνίου 2024**, οι δημοτικές αρχές εκδίδουν και δημοσιεύουν σε όλη την περιφέρειά τους πρόγραμμα ψηφοφορίας, το οποίο περιλαμβάνει τα στοιχεία που καθορίζονται στο άρθρο 56 του π.δ. 26/2012.

Διευκρινίζεται ότι, επειδή για την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου η Ελληνική Επικράτεια αποτελεί μία ενιαία εκλογική περιφέρεια με είκοσι μία (21) έδρες, τα ονόματα των υποψηφίων ανά συνδυασμό είναι κοινά για όλη την Επικράτεια.

10. Παραλαβή του εκλογικού υλικού (Άρθρα 5 παρ. 3 του ν.4255/2014 και 78 παρ.1 του π.δ. 26/2012)

10.1 Παραλαβή του εκλογικού υλικού στο κατάστημα ψηφοφορίας αυτοπρόσωπης παρουσίας από τους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής

Ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής, οφείλει να βρίσκεται στον τόπο ψηφοφορίας το αργότερο την προηγούμενη ημέρα της ψηφοφορίας της 9^{ης} Ιουνίου 2024, δηλαδή το αργότερο την 8^η Ιουνίου 2024, προκειμένου να παραλάβει στο κατάστημα ψηφοφορίας, από τον Δήμαρχο, το εκλογικό υλικό που θα έχει αποσταλεί από τον Αντιπεριφερειάρχη και να ελέγξει την πληρότητά του (άρθρο 78 παρ.1 του π.δ. 26/2012).

Ειδικότερα, το εκλογικό υλικό περιλαμβάνει:

α) Τον εκλογικό σάκο με τα βιβλία (πρακτικά) της ψηφοφορίας, τα ψηφοδέλτια των υποψηφίων συνδυασμών, λευκά ψηφοδέλτια, τον εκλογικό κατάλογο, έντυπα βεβαιώσεων ψηφισάντων, έντυπα

υπευθύνων δηλώσεων διπλοεγγεγραμμένων, παραλειφθέντων, σφραγίδα εφορευτικής επιτροπής, γραφική ύλη κ.λπ.,

β) έντυπα καταχώρισης αποτελεσμάτων

γ) συσκευή ασφαλούς μετάδοσης αποτελεσμάτων (SRT),

δ) έντυπο (2σέλιδο) οδηγιών χρήσης της συσκευής (SRT) για τη μετάδοση των αποτελεσμάτων και τη συμπλήρωση των εντύπων καταχώρισης αποτελεσμάτων.

Εφεξής ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής ευθύνεται ο ίδιος για την ασφαλή διαφύλαξη του υλικού.

10.2 Παραλαβή του εκλογικού υλικού στα εκλογικά τμήματα διαλογής ψηφοδελτίων επιστολικής ψήφου από τους προέδρους των εφορευτικών επιτροπών διαλογής επιστολικής ψήφου

Ο πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής διαλογής επιστολικής ψήφου οφείλει να βρίσκεται στο εκλογικό τμήμα διαλογής ψηφοδελτίων επιστολικής ψήφου την προηγούμενη ημέρα της ψηφοφορίας της 9^{ης} Ιουνίου 2024, δηλαδή την 8^η Ιουνίου 2024, όπου θα βρίσκεται το εκλογικό υλικό να ελέγξει την πληρότητά του.

Ειδικότερα, το εκλογικό υλικό περιλαμβάνει:

α) Τον εκλογικό σάκο με τα βιβλία (πρακτικά) της ψηφοφορίας, τον εκλογικό κατάλογο, έντυπα υπευθύνων δηλώσεων, έντυπα αναφορών, σφραγίδα εφορευτικής επιτροπής, γραφική ύλη κλπ.,

β) έντυπα καταχώρισης αποτελεσμάτων

γ) συσκευή ασφαλούς μετάδοσης αποτελεσμάτων (SRT),

δ) έντυπο οδηγιών χρήσης της συσκευής (SRT) για τη μετάδοση των αποτελεσμάτων και τη συμπλήρωση των εντύπων καταχώρισης αποτελεσμάτων.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

Διευκρινίζεται ότι οι λεπτομέρειες για τη διεξαγωγή της διαδικασίας ψηφοφορίας με επιστολική ψήφο παρέχονται στη με αριθ. 28/40234/11.05.2024 Εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών.

1. Παραλαβή καταστήματος ψηφοφορίας, εκλογικών ειδών και διευθέτηση αίθουσας ψηφοφορίας

(Άρθρα 5 παρ. 2 και 3 του ν.4255/2014 και 78 παρ. 2 του π.δ. 26/2012)

Μία ώρα πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας, δηλαδή μέχρι τις 06:00 το πρωί της 9^{ης} Ιουνίου 2024, τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής υποχρεούνται να βρίσκονται στον τόπο της ψηφοφορίας για να παραλάβουν, από το Δήμαρχο ή από όποιον ορίσθηκε, το κατάστημα ψηφοφορίας, τις κάλπες, τα έπιπλα και σκεύη και τα υπόλοιπα εκλογικά είδη.

Μετά την παραλαβή των ανωτέρω εκλογικών ειδών και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 78 του π.δ. 26/2012, η εφορευτική επιτροπή φροντίζει για:

- τον ορισμό του ή των γραμματέων για τη σύνταξη των πρακτικών,
- την προετοιμασία της αίθουσας για τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, παρουσία των υποψηφίων ή των αντιπροσώπων των συνδυασμών,
- την τακτοποίηση των θέσεων για τα μέλη της και τους αντιπροσώπους των συνδυασμών,
- την τοποθέτηση της κάλπης μπροστά στο τραπέζι της και σε ύψος τέτοιο ώστε η άνω πλευρά της κάλπης που φέρει τη σχισμή, να είναι υπερυψωμένη από το επίπεδο του τραπεζιού,
- τη διάταξη των ψηφοδελτίων των συνδυασμών των πολιτικών κομμάτων/συνασπισμών κομμάτων στο τραπέζι, και
- την εγκατάσταση των ειδικών διαχωρισμάτων ψηφοφορίας (παραβάν), εντός των οποίων πρέπει να βρίσκονται στυλό διαρκείας μαύρης ή κυανής απόχρωσης, προς χρήση των εκλογέων.

Κατά την ψηφοφορία, κάθε συνδυασμός έχει το δικαίωμα να διορίσει έναν αντιπρόσωπο και έναν αναπληρωτή του σε κάθε εκλογικό τμήμα. Επίσης μπορεί να διορίσει έναν πληρεξούσιο σε κάθε εκλογική περιφέρεια.

Ακολούθως, η εφορευτική επιτροπή και οι αντιπρόσωποι των συνδυασμών ανοίγουν και ελέγχουν την κάλπη. Στη συνέχεια η κάλπη κλείνεται από την επιτροπή.

Για το σύνολο των παραπάνω ενεργειών, συντάσσεται πρακτικό που υπογράφεται από την εφορευτική επιτροπή και τους αντιπροσώπους των συνδυασμών.

Μετά την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας, ο πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής κηρύσσει την έναρξη της ψηφοφορίας και αρχίζει η προσέλευση των ψηφοφόρων (άρθρα 79 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 51 του ν. 4648/2019, 80 και 81 του π.δ. 26/2012).

2. Παρουσία υποψηφίων και αντιπροσώπων τους

(Άρθρα 5 παρ. 2 του ν.4255/2014, 40 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 48 του ν. 4648/2019, 41 και 88 του π.δ. 26/2012 και 17 του ν. 5083/2024)

Κάθε συνδυασμός κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων έχει το δικαίωμα να διορίσει σε κάθε εκλογικό τμήμα από έναν αντιπρόσωπο και έναν αναπληρωτή του. Επίσης, κάθε κόμμα ή συνασπισμός συνεργαζόμενων κομμάτων, εφόσον έχει ανακηρυχθεί, μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 5083/2024, να ορίσει αντιπρόσωπό του μαζί με τον αναπληρωτή του στις επιτροπές των άρθρων 15 κ

αι 16 του ν. 5083/2024, δηλαδή στις Επιτροπές Συλλογής Επιστολικής Ψήφου και τις Εφορευτικές Επιτροπές Διαλογής Επιστολικής Ψήφου. Ωστόσο, στις ανωτέρω Επιτροπές, δεν επιτρέπεται η ταυτόχρονη παρουσία του τακτικού και του αναπληρωματικού αντιπροσώπου του ίδιου κόμματος ή συνασπισμού συνεργαζόμενων κομμάτων, κατά τη διάρκεια της εκλογικής διαδικασίας.

Για τον ορισμό αντιπροσώπων είτε σε κάθε εκλογικό τμήμα είτε στις επιτροπές των άρθρων 15 και 16 του ν. 5083/2024, εφαρμόζονται οι παρ. 1 έως 4 του άρθρου 40 του π.δ. 26/2012 (Α` 57), όπως ισχύει, περί αντιπροσώπων και πληρεξουσίων υποψηφίων.

Οι αντιπρόσωποι και οι αναπληρωτές τους διορίζονται με γραπτή δήλωση είτε του αρχηγού του κόμματος ή της διευθύνουσας επιτροπής, είτε του εξουσιοδοτημένου από αυτούς (δηλαδή από τον αρχηγό ή τη διευθύνουσα επιτροπή) υποψηφίου του οικείου συνδυασμού. Η σχετική δήλωση κατατίθεται είτε απευθείας στον Πρόεδρο του αρμόδιου Πρωτοδικείου είτε στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ο οποίος έχει υποχρέωση να κοινοποιήσει το διορισμό στους Προέδρους των Πρωτοδικών (άρθρο 40 παρ. 3 και 4 του π.δ. 26/2012, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 48 του ν. 4648/2019). Οι αντιπρόσωποι, οφείλουν κατά την έναρξη της ψηφοφορίας να επιδείξουν την ανωτέρω δήλωση στον πρόεδρο της εφορευτικής επιτροπής ή τον διευθύνοντα τις εργασίες της.

Εκτός από τους αντιπροσώπους, κάθε υποψήφιος μπορεί να διορίσει με συμβολαιογραφική πράξη έναν πληρεξούσιο, ο οποίος θα ενεργεί αντί για αυτόν τα σχετικά με την εκλογή, σύμφωνα με τις διατάξεις της εκλογικής νομοθεσίας. Επισημαίνεται ιδιαίτέρως ότι οι υποψήφιοι δεν μπορούν να ορίσουν αντιπρόσωπο μεμονωμένα στις Επιτροπές Συλλογής Επιστολικής Ψήφου και τις Εφορευτικές Επιτροπές Διαλογής Επιστολικής Ψήφου (άρθρο 17 παρ. 2 του ν. 5083/2024).

Δικαίωμα διορισμού ενός πληρεξουσίου σε κάθε εκλογική περιφέρεια έχει, επίσης, κάθε πολιτικό κόμμα (άρθρο 40 παρ. 5 του π.δ. 26/2012, όπως ισχύει).

Οι υποψήφιοι ή οι αντιπρόσωποί τους ή, ελλείψει των τελευταίων, οι αναπληρωτές τους, έχουν δικαίωμα να παρευρίσκονται στην ψηφοφορία, να προβαίνουν σε παρατηρήσεις ή ενστάσεις σχετικά με την τάξη της ψηφοφορίας, να θέτουν τη σφραγίδα τους στην κάλπη, να παρευρίσκονται στη διαλογή των ψήφων και να ασκούν κάθε άλλο δικαίωμα που τους παρέχεται από το νόμο (άρθρο 88 παρ.1 του π.δ. 26/2012 και άρθρο 17 του ν. 5083/2024).

Για τα ανωτέρω, γίνεται μνεία στο βιβλίο των πρακτικών της εκλογής.

Οι αντιπρόσωποι και οι αναπληρωτές τους δύνανται να εισέλθουν ανά πάσα στιγμή της ημέρας της ψηφοφορίας, στον χώρο του εκλογικού τμήματος όπου θα ασκήσουν τα καθήκοντά τους.

3. Προσέλευση και αναγνώριση των ψηφοφόρων (άρθρα 5 παρ.3 του ν.4255/2014 και 82 του π.δ. 26/2012)

Οι εκλογείς προσέρχονται στην αίθουσα ψηφοφορίας, ένας-ένας ή σε μικρές ολιγάριθμες ομάδες ή όπως ειδικότερα ορίζει η εφορευτική επιτροπή, η οποία αναγνωρίζει την ταυτότητά τους και επαληθεύει την εγγραφή τους στον εκλογικό κατάλογο.

Το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και οι στρατιωτικοί που υπηρετούν με οποιαδήποτε ιδιότητα στις Ένοπλες Δυνάμεις, ή στο Λιμενικό Σώμα, οι οποίοι ψηφίζουν με βάση τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους στην Περιφέρεια που υπηρετούν, προσέρχονται στο εκλογικό κατάστημα ατομικά και όχι συντεταγμένοι ή με οποιαδήποτε συνοδεία.

Η αναγνώριση των εκλογέων για την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος γίνεται με βάση την αστυνομική τους ταυτότητα ή τη σχετική προσωρινή βεβαίωση της αρμόδιας αρχής ή το διαβατήριό τους ή την άδεια οδήγησης ή το ατομικό βιβλιάριο υγείας όλων των ασφαλιστικών ταμείων. Η αναγνώριση των στρατιωτικών και όσων υπηρετούν στα σώματα ασφαλείας γίνεται από τις στρατιωτικές ή υπηρεσιακές τους ταυτότητες.

Σημειώνεται ότι τυχόν «κομμένα» δελτία αστυνομικής ταυτότητας είναι αποδεκτά.

Η αναγνώριση των εκλογέων μπορεί να γίνει και με χρήση της **ψηφιακής ταυτότητας** του άρθρου 80 του ν. 4954/2022 (Α' 136), ακολουθώντας τη διαδικασία ταυτοποίησης που προβλέπεται στην κοινή υπουργική απόφαση υπ' αρ. 4082/2022 (Β' 3982) και είναι προσβάσιμη μέσω της κυβερνητικής πύλης <https://wallet.gov.gr>. Αν για οποιοδήποτε λόγο δεν είναι εφικτή η τήρηση της ως άνω διαδικασίας ή η εφαρμογή της προκαλεί καθυστερήσεις στη διαδικασία της ψηφοφορίας, κατά την κρίση του προέδρου της εφορευτικής επιτροπής, η ταυτοποίηση των εκλογέων γίνεται με βάση τα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου.

Ειδικότερα για τα διαβατήρια, επισημαίνεται ότι, αρκεί και ελληνικό διαβατήριο που έχει λήξει η ισχύς του, ακόμη και αν αυτό έχει εκδοθεί από την οικεία νομαρχιακή αυτοδιοίκηση πριν από τη μεταβίβαση της σχετικής αρμοδιότητας στην Ελληνική Αστυνομία.

Η αναγνώριση των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης γίνεται με βάση ισχύον δελτίο ταυτότητας ή ισχύον διαβατήριο ή δίπλωμα οδήγησης.

Μετά την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος και εφόσον ζητηθεί από τον εκλογέα, χορηγείται σε αυτόν έντυπη βεβαίωση άσκησης του εκλογικού δικαιώματος, που υπογράφεται και σφραγίζεται από τον Πρόεδρο της Εφορευτικής Επιτροπής, όπως ειδικότερα ορίζεται στο άρθρο 83 παρ.6 του π.δ. 26/2012 (με τέτοιες έντυπες βεβαιώσεις θα είναι εφοδιασμένα όλα τα εκλογικά τμήματα).

Κατά την αναγνώριση των εκλογέων, ενδεχομένως να διαπιστωθούν για ορισμένους εκλογείς ασυμφωνίες, εξαιτίας λαθών ή άλλων αιτιών, μεταξύ των στοιχείων τους στον εκλογικό κατάλογο και αυτών της αστυνομικής ή υπηρεσιακής τους ταυτότητας.

Τέτοιες περιπτώσεις αλλά και οι αντίστοιχες προϋποθέσεις με τις οποίες είναι δυνατό να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα οι εκλογείς αυτοί, παρατίθενται κατωτέρω:

α) Τα στοιχεία εγγραφής τους στον εκλογικό κατάλογο να μη συμπίπτουν απόλυτα με τα στοιχεία της αστυνομικής ή υπηρεσιακής τους ταυτότητας. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει οι εκλογείς να προσκομίσουν βεβαίωση ταυτοπροσωπίας, που εκδίδεται από τον οικείο δήμαρχο ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο από το οποίο να προκύπτει και να αποδεικνύεται η ταυτότητά τους.

Ωστόσο, εναπόκειται στην κρίση της εφορευτικής επιτροπής να λάβει υπόψη της τα περαιτέρω στοιχεία που τυχόν αποδεικνύουν την ταυτότητα του εκλογέα, προκειμένου να του επιτρέψει να ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα.

β) Εκλογείς να έχουν εγγραφεί στον εκλογικό κατάλογο με το επώνυμο του συζύγου τους, ενώ στο δελτίο της αστυνομικής τους ταυτότητας φέρονται με το πατρικό τους επώνυμο ή και αντίστροφα.

γ) Εκλογείς που είχαν εγγραφεί στον εκλογικό κατάλογο με το επώνυμο του συζύγου τους και αφού διαζεύχθηκαν, αντικατέστησαν το δελτίο της αστυνομικής τους ταυτότητας, αλλάζοντας το επώνυμο του συζύγου τους με το επώνυμο του γένους τους, χωρίς να έχει γίνει σχετική διόρθωση των στοιχείων τους στον εκλογικό κατάλογο.

Στις παραπάνω β' και γ' περιπτώσεις, είναι δυνατή η εξακρίβωση της πραγματικής ταυτότητας των εκλογέων με αντιπαραβολή των στοιχείων του εκλογικού καταλόγου και της αστυνομικής ταυτότητας, ώστε να μην απαιτείται προσκόμιση και άλλων αποδεικτικών εγγράφων, εκτός βέβαια αν πρόκειται για εξαιρετική περίπτωση, κατά την οποία δεν είναι δυνατή η εξακρίβωση της ταυτότητας. Στην ειδική αυτή περίπτωση, οι εκλογείς θα πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με ανάλογο αποδεικτικό έγγραφο.

Σε κάθε περίπτωση, η εφορευτική επιτροπή είναι αρμόδια να κρίνει αν στις περιπτώσεις αυτές αποδεικνύεται η ταυτότητα των εκλογέων αυτών με οποιοδήποτε άλλο στοιχείο ή έγγραφο (π.χ. μνεία του γένους στην αστυνομική ταυτότητα ή ληξιαρχική πράξη γάμου).

4. Διπλοεγγεγραμμένοι

(άρθρο 21 του π.δ. 26/2012)

Σε περίπτωση διπλοεγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους, υπάρχει **δίπλα στα στοιχεία του διπλοεγγεγραμμένου εκλογέα η ένδειξη «Δ»** (δηλαδή «διπλοεγγεγραμμένος»).

Κατά την ψηφοφορία ο διπλοεγγεγραμμένος εκλογέας υπογράφει ενώπιον του αντιπροσώπου της δικαστικής αρχής έντυπη υπεύθυνη δήλωση, με την οποία δηλώνει ότι, έχοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 113 παρ. 2 του π.δ. 26/2012, έλαβε γνώση ότι είναι διπλοεγγεγραμμένος και ότι δεν ψήφισε ούτε προτίθεται να ψηφίσει την ημέρα αυτή σε άλλο εκλογικό τμήμα της χώρας.

Με αυτές τις έντυπες υπεύθυνες δηλώσεις εφοδιάζονται όλα τα εκλογικά τμήματα, μαζί με το λοιπό εκλογικό υλικό.

Κατά την υπογραφή της ανωτέρω υπεύθυνης δήλωσης, θα πρέπει να δοθεί από τους δικαστικούς αντιπροσώπους ιδιαίτερη προσοχή στη συμπλήρωση των στοιχείων του διπλοεγγεγραμμένου εκλογέα και ιδιαίτερα στην ορθή αναγραφή του ειδικού εκλογικού αριθμού, όπως αυτός προκύπτει από τον εκλογικό κατάλογο.

Στην υπεύθυνη δήλωση, θα πρέπει επίσης να αναγράφονται τα στοιχεία του εκλογικού τμήματος.

Περαιτέρω, οι δικαστικοί αντιπρόσωποι οφείλουν να τοποθετήσουν τις υπεύθυνες δηλώσεις των διπλοεγγεγραμμένων εκλογέων σε ιδιαίτερο φάκελο τον οποίο θα συμπληρώσουν και να τις παραδώσουν στο οικείο Πρωτοδικείο ξεχωριστά από τον εκλογικό σάκο.

Ο φάκελος αυτός, θα φέρει εξωτερικά την ένδειξη:

«Υπεύθυνες δηλώσεις διπλοεγγεγραμμένων εκλογέων εκλογικού τμήματος.....Δήμου .....Περιφερειακής Ενότητας.....»

Οι Πρόεδροι Πρωτοδικών, οφείλουν να συγκεντρώσουν τους ανωτέρω φακέλους με τις υπεύθυνες δηλώσεις διπλοεγγεγραμμένων εκλογέων και να τους αποστείλουν, αμέσως μετά τις εκλογές, στη Διεύθυνση Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών, προκειμένου να ακολουθήσει η σχετική παραβολή των στοιχείων.

5. Ετεροδημότες

(άρθρο 95 του π.δ.26/2012, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 43 του ν. 4648/2019 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 103 του ν.5003/2022)

Στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οι ετεροδημότες ψηφίζουν στον τόπο διαμονής τους σε κοινά εκλογικά τμήματα μαζί με τους λοιπούς εκλογείς, υπό την προϋπόθεση ότι υπέβαλαν σχετική αίτηση μέχρι την 30^η Απριλίου 2024 και περιλήφθηκαν σε ειδικούς εκλογικούς καταλόγους.

Στην περίπτωση αυτή, πριν από το όνομα κάθε ετεροδημότη, στους βασικούς εκλογικούς καταλόγους, υπάρχει η ένδειξη «Ε» (δηλαδή Ετεροδημότης). Στους εκλογείς αυτούς, απαγορεύεται να ψηφίσουν στο δήμο, στους βασικούς εκλογικούς καταλόγους του οποίου είναι εγγεγραμμένοι.

Οι αιτήσεις για την εγγραφή και τη διαγραφή στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους των ετεροδημοτών υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Εκλογείς που ψηφίζουν στον τόπο διαμονής τους ως ετεροδημότες, χάνουν την ιδιότητα του ετεροδημότη εφόσον μεταδημοτεύσουν. Οι εκλογείς αυτοί εγγράφονται στους βασικούς εκλογικούς καταλόγους του δήμου υποδοχής. Όσοι εκλογείς υποβάλλουν αιτήσεις εγγραφής μετά από την τελευταία, πριν από τις εκλογές, αναθεώρηση των εκλογικών καταλόγων από το Υπουργείο Εσωτερικών, δεν ψηφίζουν ως ετεροδημότες.

Οι δικαστικοί αντιπρόσωποι, θα πρέπει να έχουν υπόψη τους ότι, για τον **υπολογισμό των πραγματικά εγγεγραμμένων** κάθε εκλογικού τμήματος, θα πρέπει να αφαιρούνται οι ετεροδημότες και να θεωρούνται εγγεγραμμένοι μόνο όσοι δεν φέρουν την ένδειξη Ε πριν από το όνομά τους.

Με αυτόν τον τρόπο αποφεύγεται η πλασματική αύξηση του συνόλου του εκλογικού σώματος που θα είχε σαν αποτέλεσμα την εμφάνιση πλασματικού ποσοστού αποχής.

6. Παραλειφθέντες εκλογείς

(άρθρο 8 π.δ.26/2012, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 44 του ν. 4648/2019)

Εκλογείς που, χωρίς να έχουν στερηθεί του εκλογικού τους δικαιώματος, δεν περιλαμβάνονται στους εκλογικούς καταλόγους, μπορούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα έως το τέλος της ψηφοφορίας, σε οποιοδήποτε εκλογικό τμήμα του δήμου στα δημοτολόγια του οποίου είναι εγγεγραμμένοι (άρθρο 8 παρ. 4 έως 8 του π.δ. 26/2012, όπως ισχύει).

Οι εκλογείς αυτοί έχουν τη δυνατότητα έως και το πέρας διεξαγωγής της ψηφοφορίας της 9ης Ιουνίου 2024, να απευθυνθούν στο δήμο, στα δημοτολόγια του οποίου είναι εγγεγραμμένοι, και να ζητήσουν πιστοποιητικό εγγραφής τους στα δημοτολόγια, προκειμένου να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα.

Το πιστοποιητικό που θα προσκομίζουν οι ανωτέρω εκλογείς και το οποίο θα εκδίδεται εις διπλούν, φέρει την κάτωθι ένδειξη:

«ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ 9ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2024»

Οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής υποχρεούνται να επιτρέψουν στους εκλογείς του ίδιου δήμου που προσκομίζουν το ανωτέρω πιστοποιητικό να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα. Η αναγνώρισή τους γίνεται με βάση τα προαναφερόμενα στην ενότητα 3.2 αποδεικτικά της ταυτότητάς τους έγγραφα.

Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω εκλογείς υπογράφουν την έντυπη υπεύθυνη δήλωση που προβλέπεται και για τους διπλοεγγεγραμμένους εκλογείς, στην οποία δηλώνουν ότι δεν ψήφισαν ούτε προτίθενται να ψηφίσουν την ημέρα αυτή σε άλλο εκλογικό τμήμα και ότι δεν έχουν στερηθεί το εκλογικό τους δικαίωμα.

Μετά την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος, τα στοιχεία τους προστίθενται στον εκλογικό κατάλογο του εκλογικού τμήματος που ψήφισαν, καθώς και στο πρωτόκολλο ψηφοφορίας και κατά την έκδοση των αποτελεσμάτων, οι εκλογείς αυτοί θα προσμετρώνται στους εγγεγραμμένους και στους ψηφίσαντες του ίδιου τμήματος, γίνεται δε και σχετική μνεία στο πρακτικό.

Τα πιστοποιητικά βάσει των οποίων ψηφίζουν οι εκλογείς αυτοί, καθώς και οι ως άνω υπεύθυνες δηλώσεις τοποθετούνται μετά το τέλος της ψηφοφορίας στον εκλογικό σάκο, μαζί με τα λοιπά εκλογικά έγγραφα.

7. Τρόπος ψηφοφορίας – Σταυροί προτίμησης

(Άρθρο 5 παρ.3 του ν.4255/2014, άρθρο 62 και 69 του π.δ. 26/2012 όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 249 του ν. 4610/2019 και άρθρο 83 του π.δ. 26/2012 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 36 ν.5043/2023)

Σε κάθε εκλογέα δίνεται ένας και μοναδικός φάκελος ο οποίος μονογράφεται κατά τη στιγμή της παράδοσής του από τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής και σφραγίζεται με την σφραγίδα της εφορευτικής επιτροπής. Μαζί με το φάκελο, δίνεται και πλήρης σειρά εντύπων ψηφοδελτίων όλων των συνδυασμών που συμμετέχουν καθώς και από ένα λευκό ψηφοδέλτιο.

Ακολούθως, ο εκλογέας αποσύρεται στο ειδικό διαχώρισμα (παραβάν) όπου, χωρίς να είναι θεατός, θα τοποθετήσει στο φάκελο το ψηφοδέλτιο της επιλογής του. Στη συνέχεια ο εκλογέας, αφού κολλήσει τον φάκελο, επιστρέφει και, ενώπιον της εφορευτικής επιτροπής και των λοιπών παρισταμένων, ώστε να βεβαιωθεί ότι κρατάει ένα μόνο φάκελο με τη σφραγίδα της επιτροπής, ρίχνει ο ίδιος το φάκελο στην κάλπη (άρθρο 83 του π.δ. 26/2012).

Απαγορεύεται στον εκλογέα να ρίξει το ψηφοδέλτιο του στην κάλπη:

α) αν αυτό δεν είναι μέσα στο φάκελο με το ειδικό γνώρισμα ή αν δεν έχει κλειστεί ο φάκελος και

β) αν ο εκλογέας δεν αποσύρθηκε πρώτα στον ξεχωριστό χώρο (παραβάν).

Σταυροί προτίμησης

Ο σταυρός προτίμησης σημειώνεται με στυλογράφο μαύρης ή κυανής απόχρωσης.

Η εφορευτική επιτροπή κάθε εκλογικού τμήματος πρέπει να ενημερώνει τους εκλογείς ότι μπορούν να εκφράσουν την προτίμησή τους υπέρ τεσσάρων (4), κατ' ανώτατο όριο, υποψηφίων του συνδυασμού, σημειώνοντας στο ψηφοδέλτιο δίπλα στο όνομα του καθενός σταυρό προτίμησης. Συνεπώς στα ψηφοδέλτια των συνδυασμών **μπορούν να τεθούν μέχρι και τέσσερις (4) σταυροί προτίμησης.**

Σε περίπτωση όμως που τεθούν από εκλογέα περισσότεροι από τέσσερις σταυροί προτίμησης, το ψηφοδέλτιο αυτό **δεν είναι άκυρο** αλλά προσμετράται υπέρ του συνδυασμού, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη κανένας σταυρός προτίμησης.

8. Άσκηση εκλογικού δικαιώματος από τους υποψήφιους ευρωβουλευτές

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4255/2014 «Εκλογή μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και άλλες διατάξεις» (Α' 89), ισχύουν στο σύνολό τους οι διατάξεις του άρθρου 88 «Παρουσία υποψηφίων και αντιπροσώπων τους» του π.δ. 26/2012. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 88, ισχύει ότι οι υποψήφιοι ευρωβουλευτές μπορούν να ψηφίσουν σε οποιοδήποτε εκλογικό τμήμα της εκλογικής περιφέρειας στην οποία έχουν ανακηρυχθεί, στο οποίο βρίσκονται την ημέρα της ψηφοφορίας, δηλαδή σε όλη την Επικράτεια.

9. Πρωτόκολλο ψηφοφορίας (Άρθρο 84 του π.δ. 26/2012)

Η εφορευτική επιτροπή τηρεί πρωτόκολλο ψηφοφορίας, αριθμημένο και μονογραφημένο από την οικεία περιφερειακή ενότητα, στο οποίο καταχωρίζονται **κατά αύξουσα αρίθμηση** τα στοιχεία των εκλογέων που ψήφισαν. Στη στήλη που αναγράφεται ο ειδικός εκλογικός αριθμός αρκεί η αναγραφή του αύξοντα αριθμού του εκλογικού καταλόγου, για την αποφυγή καθυστερήσεων. Με το πέρας της ψηφοφορίας, το πρωτόκολλο κλείνεται και υπογράφεται από

πον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής και τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής. Οι αντιπρόσωποι ή οι αναπληρωτές τους μπορούν επίσης να υπογράψουν το πρωτόκολλο ψηφοφορίας.

10. Διευκολύνσεις εκλογών – Διευκολύνσεις προσβασιμότητας Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ) και μειωμένη κινητικότητα

(Άρθρο 83 του π.δ. 26/2012 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 36 ν.5043/2023)

α) Εκλογείς, οι οποίοι δεν μπορούν να ανταποκριθούν σε παρατεταμένη αναμονή προκειμένου να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα όπως π.χ. κυοφορούσες γυναίκες, υπερήλικες, άτομα με αναπηρία, ασθενείς κλπ, καθώς και όσοι καλύπτουν υπηρεσιακές ανάγκες (όπως αξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Αστυνομίας ή υπάλληλοι που εκτελούν υπηρεσία για τις εκλογές), πρέπει να ψηφίζουν με απόλυτη προτεραιότητα. Για το σκοπό αυτό απευθύνονται στον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής ή σε μέλος της εφορευτικής επιτροπής, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να τους εξυπηρετήσουν.

β) Εκλογείς, οι οποίοι λόγω σωματικής αδυναμίας δεν μπορούν να διεκπεραιώσουν αυτοδύναμα τις προβλεπόμενες ενέργειες της ψηφοφορίας, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν τη συνδρομή του αντιπροσώπου της δικαστικής αρχής ή άλλου μέλους της εφορευτικής επιτροπής, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να την παράσχουν (άρθρο 83 παρ. 3 του π.δ. 26/2012).

γ) Σύμφωνα με την παρ. 3Α του άρθρου 83 του π.δ. 26/2012, όπως προστέθηκε με το άρθρο 36 ν. 5043/2023, προβλέπεται, με ευθύνη του οικείου δήμου, η προετοιμασία και λειτουργία χώρου υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα σε κάθε κατάσταση ψηφοφορίας, στο οποίο δεν καθίσταται δυνατό όλα τα εκλογικά τμήματα να βρίσκονται σε ισόγειο όροφο και να πληρούν τα κριτήρια προσβασιμότητας Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ).

Ο χώρος υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα βρίσκεται στον ισόγειο όροφο του καταστήματος ψηφοφορίας, είναι προσβάσιμος σε άτομα με κινητικά προβλήματα, διαθέτει ειδική ράμπα εφόσον χρειάζεται, πληροί τις ισχύουσες προδιαγραφές πυρασφάλειας, διαθέτει αναρτημένο διακριτό και ευδιάκριτα αναγνώσιμο τίτλο για την εύκολη αναγνώρισή του από τους εκλογείς και τους συνοδούς αυτών και είναι εφοδιασμένος με διαχωριστικό ψηφοφορίας (παραβάν). Στον χώρο αυτό επιτρέπεται η είσοδος σκύλων βοήθειας (οδηγών) ατόμων με αναπηρία.

Στον χώρο αυτόν παρευρίσκεται υπάλληλος του οικείου δήμου ή της περιφέρειας αν ο αριθμός των δημοτικών υπαλλήλων δεν επαρκεί. Ο αρμόδιος υπάλληλος ορίζεται με απόφαση του Δημάρχου ή του Περιφερειάρχη και έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία του χώρου, την υποδοχή των εκλογέων που προσέρχονται σε αυτόν και την επικοινωνία με τον δικαστικό αντιπρόσωπο.

Ο αρμόδιος υπάλληλος ενημερώνει αμελλητί, με κάθε πρόσφορο μέσο, τον δικαστικό αντιπρόσωπο του εκλογικού τμήματος στο οποίο ανήκει ο εκλογέας που προσέρχεται στον χώρο υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα και του αναφέρει τα στοιχεία ταυτότητας του.

Ο δικαστικός αντιπρόσωπος προσέρχεται στον χώρο υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα, έχοντας μαζί του πλήρη σειρά ψηφοδελτίων, ένα λευκό ψηφοδέλτιο και έναν φάκελο με σφραγίδα και μονογραφή για την εισαγωγή του ψηφοδέλτιου και επαληθεύει τα στοιχεία ταυτότητας του εκλογέα με τα αντίστοιχα στοιχεία του εκλογικού καταλόγου και διαβεβαιώνει αι ως προς την ταυτοπροσωπία του.

Στο παραβάν εντός του χώρου υποδοχής και υποστήριξης εκλογέων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα αποκλειστική πρόσβαση, εφόσον είναι αναγκαίο, εκτός από τον εκλογέα, έχουν ο δικαστικός αντιπρόσωπος και τυχόν συνοδός του εκλογέα, με την ευθύνη και την παρουσία του δικαστικού αντιπροσώπου. Ο δικαστικός αντιπρόσωπος βοηθά στην έκφραση της επιθυμίας του εκλογέα με την απαιτούμενη διακριτικότητα και εχεμύθεια για την τήρηση της μυστικότητας της ψήφου.

Ο δικαστικός αντιπρόσωπος με ευθύνη του παίρνει τον φάκελο και τον μεταφέρει στο εκλογικό τμήμα και τον ρίχνει στην κάλπη. Ο δικαστικός αντιπρόσωπος προβαίνει στη διαδικασία της ενημέρωσης του εκλογικού καταλόγου και της αρμόδιας εφορευτικής επιτροπής.

Για λόγους διαφάνειας, ο δικαστικός αντιπρόσωπος συνοδεύεται από μέλη της εφορευτικής επιτροπής, καθώς και από εκλογικούς αντιπρόσωπους.

**11. Ψηφοφορία μελών εφορευτικών επιτροπών, εφόρων και αναπληρωτών τους, δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών που μετέχουν στην εκλογική διαδικασία, τακτικών και αναπληρωτών αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής, στρατιωτικών, μελών φρουράς, ναυτικών και κρατουμένων
(Άρθρα 5 παρ. 3 του ν. 4255/2014 και 53, 54, 62, 69, 82 παρ. 4-8 και 83 του π.δ. 26/2012)**

Όσα αφορούν στην ψηφοφορία των εν λόγω κατηγοριών εκλογέων ρυθμίζονται με κάθε λεπτομέρεια στα άρθρα 82 παρ.4 έως 8, 53, 54 του π.δ. 26/2012. Για την ψηφοφορία των δικαστικών αντιπροσώπων και των μελών των μελών των εφορευτικών επιτροπών εφαρμόζονται τα άρθρα 62 και 69 του ίδιου π.δ., όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 249 του ν. 4610/2019.

Για την ψηφοφορία των στρατιωτικών, του προσωπικού των Σωμάτων Ασφαλείας και των μελών φρουράς των εκλογικών τμημάτων που διατίθεται για τις ανάγκες των εκλογών ή μετακινείται για άλλους υπηρεσιακούς λόγους, ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 53, 82 παρ.5, 6 και 7 του π.δ. 26/2012. Οι εκλογείς αυτοί, ψηφίζουν σε εκλογικό τμήμα του δήμου όπου εκτελούν διατεταγμένη υπηρεσία, βάσει ειδικών ονομαστικών καταστάσεων, που συντάσσονται και υπογράφονται από τον διοικητή της μονάδας στην οποία υπάγονται και εφόσον βέβαια είναι εγγεγραμμένοι στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους του άρθρου 27 του π.δ. 26/2012 οποιασδήποτε εκλογικής περιφέρειας, οι οποίοι έχουν επικυρωθεί από το οικείο Πρωτοδικείο. Οι καταστάσεις των εκλογέων αυτών, υποβάλλονται απευθείας στον πρόεδρο της εφορευτικής

επιτροπής του εκλογικού τμήματος, όπως ειδικότερα ορίζουν οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 7 του άρθρου 82 του π.δ. 26/2012.

Με την ίδια διαδικασία ψηφίζει στο λιμένα έκτακτου κατάπλου και το προσωπικό των πολεμικών πλοίων που λόγω υπηρεσιακών αναγκών την ημέρα των εκλογών δε θα βρίσκεται σε προγραμματισμένο λιμένα κατάπλου.

Οι **ναυτικοί** ψηφίζουν σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 27 παρ.7 και 82 παρ.8 του π.δ. 26/2012 και στην αριθ.33210/06.4.2024 (ΦΕΚ Β' 2057) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Κρατούμενοι που έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν, ψηφίζουν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 69 παρ.2 του π.δ. 26/2012 και τα οριζόμενα στην αριθ. 34773/11.04.2024 (ΦΕΚ Β' 2218) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Προστασίας του Πολίτη.

Οι δικαστικοί αντιπρόσωποι και τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών ψηφίζουν στα τμήματα που εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους και η άσκηση του εκλογικού δικαιώματός τους καταγράφεται στα πρακτικά.

Τέλος, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 69 του π.δ. 26/2012, παρέχεται η δυνατότητα και στους αναπληρωτές εφόρους, τους αναπληρωτές αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής που δεν άσκησαν τα καθήκοντά τους καθώς και σε όσους δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς μετέχουν στην εκλογική διαδικασία, εφόσον έχουν οριστεί γι' αυτό με σχετική απόφαση του οικείου εφόρου, να ψηφίζουν σε εκλογικό τμήμα της έδρας του εφόρου, που ορίζεται από αυτόν (άρθρο 5 παρ.3 του ν. 4255/2014).

12. Ενστάσεις κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας

(Άρθρα 5 παρ.3 του ν.4255/2014 και 85 του π.δ. 26/2012)

Κάθε εκλογέας ή υποψήφιος ή αντιπρόσωπος αυτού έχει το δικαίωμα να υποβάλει στην εφορευτική επιτροπή ενστάσεις, σχετικές με παραβάσεις νόμου που συντελέστηκαν κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας μέσα ή έξω από το εκλογικό τμήμα. Οι ενστάσεις είναι έγγραφες και καταχωρίζονται υποχρεωτικά στο βιβλίο πρακτικών της επιτροπής. Η υποβολή οποιασδήποτε ένστασης δεν διακόπτει την ψηφοφορία.

Για τις ενστάσεις και για κάθε άλλο ζήτημα που τυχόν προκύψει, αποφασίζει η εφορευτική επιτροπή αιτιολογημένα, είτε αμέσως είτε μετά το τέλος της ψηφοφορίας. Για τη διευκόλυνση των εκλογέων και προκειμένου να μην καθυστερεί η εκλογική διαδικασία συνιστάται η εξέταση των ενστάσεων να γίνει μετά το πέρας της ψηφοφορίας. Ειδικά για την εγκυρότητα των ψηφοδελτίων, μπορεί να υποβληθεί ένσταση από κάθε μέλος της εφορευτικής επιτροπής, από τον δικαστικό αντιπρόσωπο και τους υποψηφίους ή τους αντιπροσώπους των συνδυασμών. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η εφορευτική επιτροπή αποφασίζει, κατόπιν ακρόασης του αντιπροσώπου της δικαστικής αρχής.

13. Τήρηση της τάξης κατά την ψηφοφορία

(Άρθρο 5 παρ.3 του ν.4255/2014 και άρθρα 86 και 87 του π.δ. 26/2012)

Η φύλαξη του χώρου των εκλογικών καταστημάτων ανήκει αποκλειστικά στην αρμοδιότητα της Ελληνικής Αστυνομίας και ενεργείται είτε με τη διάθεση φρουράς κατά εκλογικό τμήμα είτε με την επιτήρηση κατά ευρύτερες μονάδες στέγασης των εκλογικών τμημάτων. Απαγορεύεται αυστηρά η οπλοφορία, η κατοχή κάθε άλλου πρόσφορου για επίθεση οργάνου και η παρουσία οποιασδήποτε ένοπλης δύναμης μέσα ή γύρω από το εκλογικό κατάστημα, με εξαίρεση την προαναφερθείσα φρουρά της Ελληνικής Αστυνομίας.

Η φροντίδα για την τήρηση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας στον τόπο της ψηφοφορίας και γύρω από αυτόν ανήκει στην εφορευτική επιτροπή, με επιτηρητή τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής. Για το έργο αυτό της εφορευτικής επιτροπής, υπάγεται αμέσως σε αυτή και εκτελεί τις εντολές της η ως άνω δύναμη της Ελληνικής Αστυνομίας, που έχει ταχθεί για το σκοπό αυτόν.

Εάν η εφορευτική επιτροπή ή κάποια μέλη της, ενώ διαρκεί η ψηφοφορία, γίνουν ένοχοι για αξιόποινη πράξη ή παράβαση του εκλογικού νόμου, ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής συντάσσει αμέσως έκθεση για την πράξη αυτή και μεριμνά για την καταδίωξη του υπαίτιου αμέσως μόλις αποπερατωθεί η εκλογή, διαβιβάζοντας το σχετικό φάκελο στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών (άρθρα 66 παρ.2 και 86 του π.δ. 26/2012).

Η είσοδος στο κατάστημα ψηφοφορίας, επιτρέπεται μόνο σε όσους εκτελούν τα προβλεπόμενα από τη νομοθεσία καθήκοντα και στους εκλογείς που προσέρχονται να ψηφίσουν.

14. Παρακολούθηση ψηφοφορίας από ανταποκριτές εφημερίδων

Στους ανταποκριτές του ξένου τύπου, κινηματογραφιστές και φωτορεπόρτερ, στους διερμηνείς που θα τους συνοδεύουν, καθώς και σε τυχόν παρατηρητές του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, επιτρέπεται η είσοδος στα εκλογικά τμήματα, για τη διευκόλυνση του έργου τους. Τα πρόσωπα αυτά θα πρέπει όμως να είναι εφοδιασμένα με ειδικές ταυτότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας.

Για τους Έλληνες δημοσιογράφους και τους εκδότες του περιοδικού τύπου, επιτρέπεται η είσοδος με την επίδειξη επαγγελματικής ταυτότητας ή ταυτότητας της Ένωσης Συντακτών.

Επισημαίνεται ότι, η είσοδος και παρουσία των ανωτέρω προσώπων στα εκλογικά τμήματα δεν μπορεί να εμποδίζει την κανονική διεξαγωγή της ψηφοφορίας και να προκαλεί καθυστερήσεις.

15. Παράταση της ψηφοφορίας

(Άρθρα 5 παρ.3 του ν.4255/2014 και 89 παρ.1 του π.δ. 26/2012)

Με την παρέλευση της καθορισμένης ώρας λήξης της ψηφοφορίας και εφόσον διαπιστωθεί ότι υπάρχουν ακόμη εκλογείς που επιθυμούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα, η εφορευτική επιτροπή μπορεί να παρατείνει την ψηφοφορία για δύο ώρες κατ' ανώτατο όριο. Σε περίπτωση διακοπής, για οποιονδήποτε λόγο, της ψηφοφορίας, αυτή παρατείνεται με συμφωνία και του αντιπροσώπου της δικαστικής αρχής, για χρονικό διάστημα ίσο με τη διάρκεια της τυχόν διακοπής.

Σε εξαιρετικές και απόλυτα δικαιολογημένες περιπτώσεις, η εφορευτική επιτροπή μπορεί να παρατείνει την ψηφοφορία και πέρα από τις δύο ώρες καθώς και από το χρόνο που διήρκεσαν οι διακοπές, μέχρι να εξαντληθεί ο αριθμός των παρόντων εκλογέων.

16. Ενημέρωση κοινής γνώμης για την πορεία της εκλογικής διαδικασίας

Για την ενημέρωση της κοινής γνώμης για την πορεία της εκλογικής διαδικασίας, κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας, οι δικαστικοί αντιπρόσωποι οφείλουν να μεταδίδουν στο Υπουργείο Εσωτερικών τον αριθμό των ψηφισάντων σε τακτά χρονικά διαστήματα. Η μετάδοση γίνεται αποκλειστικά με χρήση της συσκευής ασφαλούς μετάδοσης αποτελεσμάτων (SRT). Τα χρονικά διαστήματα, καθώς και ο τρόπος μετάδοσης, έχουν καθοριστεί με την υπ' αρ. 42510/21.05.2024 (Β'2874) απόφαση της Υπουργού Εσωτερικών και του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών, ως εξής:

Α) 1η μετάδοση: από 11.00 έως 11.30 ώρα Ελλάδας,

Β) 2η μετάδοση: από 14.00 έως 14.30 ώρα Ελλάδας,

Γ) 3η μετάδοση: από 17.00 έως 17.30 ώρα Ελλάδας.

Η ανακοίνωση των στοιχείων για τη συμμετοχή των εκλογέων κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας γίνεται ομαδοποιημένα είτε σε επίπεδο Επικράτειας είτε σε επίπεδο Περιφερειών (παρ. 5 του άρθρου 94Α του π.δ. 26/2012).

17. Τέλος ψηφοφορίας. Διαλογή ψήφων. Εξαγωγή και ανακοίνωση αποτελεσμάτων (Άρθρα 5 παρ.3 του ν.4255/2014 και 89, 90, 91 (όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 40 παρ.2 του ν.4648/2019), 92, 93, 94 (όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του ν.4954/2022), του π.δ. 26/2012)

Μετά τη λήξη της ψηφοφορίας, ο Πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής κηρύσσει το τέλος της ψηφοφορίας και κλείνονται οι πόρτες του εκλογικού καταστήματος (άρθρο 89 παρ.2 του π.δ. 26/2012). Αμέσως μετά, αρχίζει η διαδικασία ανοίγματος της κάλπης, αρίθμησης των φακέλων, διαλογής των ψήφων και ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας.

Η διαδικασία εξαγωγής και ανακοίνωσης του αποτελέσματος της ψηφοφορίας, περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενέργειες:

17.1 Σύνταξη πρακτικού – Βιβλίο διαλογής ψήφων

Αμέσως μετά το τέλος της ψηφοφορίας συντάσσεται πρακτικό, στο οποίο αναφέρονται ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων στους εκλογικούς καταλόγους εκλογέων, ο αριθμός εκείνων που ψήφισαν, η ώρα λήξης της ψηφοφορίας, καθώς και ο λόγος τυχόν παράτασής της. Επίσης στο πρακτικό πιστοποιείται ότι η κάλλη βρέθηκε άθικτη κατά τη στιγμή του ανοίγματός της (άρθρο 89 παρ.2 και 3 του π.δ. 26/2012).

Για τη διευκόλυνση των εργασιών των εφορευτικών επιτροπών, η επωνυμία των συνδυασμών και τα ονόματα των υποψηφίων είναι προτυπωμένα στο βιβλίο διαλογής ψήφων και στο βιβλίο πράξεων εφορευτικής επιτροπής.

17.2. Άνοιγμα κάλλης – Καταμέτρηση φακέλων

Μετά τη σύνταξη του ανωτέρω πρακτικού, ο Πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής, ορίζει τα καθήκοντα κάθε μέλους της επιτροπής.

Εν συνεχεία, ο Πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής, παρουσία των υποψηφίων ή των αντιπροσώπων των συνδυασμών, ανοίγει την κάλλη. Ακολούθως καταμετρώνται οι φάκελοι, χωρίς να ανοιχτούν. Το αποτέλεσμα της καταμέτρησης αναγράφεται ολογράφως στο βιβλίο πρακτικών και κατόπιν τοποθετούνται οι φάκελοι πάλι στην κάλλη.

Εάν από την καταμέτρηση προκύψει διαφορά μεταξύ του αριθμού των φακέλων και των εκλογέων που ψήφισαν, εφαρμόζονται όσα αναλυτικά ορίζονται στις παρ. 3 έως και 6 του άρθρου 90 του π.δ. 26/2012, δηλαδή:

Η καταμέτρηση επαναλαμβάνεται. Εάν και πάλι προκύψει διαφορά, απορρίπτονται οι φάκελοι εκείνοι που δεν έχουν τη σφραγίδα της εφορευτικής επιτροπής. Όταν ο αριθμός των ασφράγιστων φακέλων είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των φακέλων που πλεονάζουν, τότε αφαιρούνται στην τύχη και απορρίπτονται τόσοι ασφράγιστοι φάκελοι όσοι είναι οι πλεονάζοντες. Εάν και πάλι ύστερα από την απόρριψη των ασφράγιστων φακέλων υπάρχουν πλεονάζοντες, τότε όλοι οι σφραγισμένοι φάκελοι ξανααρίχνονται στην κάλλη και αφαιρείται τυχαία από αυτούς αριθμός φακέλων ίσος με τους πλεονάζοντες. Οι φάκελοι που αφαιρούνται, ανοίγονται και σημειώνονται στο βιβλίο πρακτικών τα ψηφοδέλτια που βρίσκονται μέσα σε αυτούς, τα οποία όμως δεν υπολογίζονται στη διαλογή.

Η εφορευτική επιτροπή υποχρεούται, σε κάθε περίπτωση, να διατυπώσει στα πρακτικά τη γνώμη της για την αιτία της ύπαρξης πλεοναζόντων φακέλων (άρθρο 90 παρ. 3 έως 6 του π.δ. 26/2012).

17.3 Διαλογή ψήφων

Μετά την αρίθμηση των φακέλων αρχίζει η αποσφράγιση τους και η διαλογή των ψήφων, πρώτα κατά συνδυασμούς και ακολούθως υπέρ υποψηφίων, κατά τον τρόπο που ορίζεται με κάθε λεπτομέρεια στα άρθρα 91, (όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 40 παρ.2 του ν.4648/2019), 92 και 93 του π.δ. 26/2012.

Ο πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής ή ο διευθύνων τις εργασίες της, παίρνει από την κάλπη έναν έναν φάκελο, τον αποσφραγίζει και, αφού εξακριβώσει την εγκυρότητα του ψηφοδέλιου, το επιδεικνύει σε όποιον από τους παριστάμενους το ζητήσει, διαβάζοντας το περιεχόμενό του, ώστε να ακούγεται από όλους.

Κάθε έγκυρο ψηφοδέλτιο αριθμείται, κατά τη σειρά εξαγωγής του, από την κάλπη.

Ο πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής θέτει τη μονογραφή του σε κάθε έγκυρο ψηφοδέλτιο.

Στη συνέχεια, ο αριθμός κάθε ψηφοδέλιου σημειώνεται στους δύο ειδικούς πίνακες διαλογής (ΒΙΒΛΙΑ ΔΙΑΛΟΓΗΣ ΨΗΦΩΝ ΥΠΕΡ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ), από τους οποίους ο ένας τηρείται για τους συνδυασμούς κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων και ο άλλος για τους υποψηφίους των συνδυασμών. Στον πρώτο από τους πίνακες αυτούς και στο όνομα του συνδυασμού που ψηφίζεται, αναγράφεται ο αριθμός του ψηφοδέλιου. Αντίστοιχα, στον δεύτερο πίνακα, στο όνομα του υποψηφίου υπέρ του οποίου υπάρχει έγκυρος σταυρός προτίμησης, αναγράφεται ο αριθμός του ψηφοδέλιου.

Τα άκυρα και τα λευκά ψηφοδέλτια δεν αριθμούνται ούτε αναγράφονται στους πίνακες διαλογής, μονογράφονται όμως και αυτά από τον πρόεδρο της επιτροπής και αναγράφονται στην πράξη που συντάσσεται μετά το τέλος της διαλογής των ψήφων.

Επισημαίνεται ότι τα λευκά ψηφοδέλτια δεν προσμετρώνται στα έγκυρα (άρθρο 98 παρ. 8 του π.δ. 26/2012).

Η διαλογή των ψήφων επιτρέπεται να διακοπεί μόνο για τον λόγο που προβλέπεται στο άρθρο 92 του π.δ. 26/2012 και κατ' εφαρμογή των εκεί οριζόμενων.

Μετά το τέλος της διαλογής των ψηφοδελτίων, κλείνεται ο πίνακας στο βιβλίο διαλογής με πράξη που συντάσσεται πάνω σε αυτόν και υπογράφεται από τον πρόεδρο της εφορευτικής επιτροπής, τα λοιπά μέλη αυτής και τους παρόντες αντιπροσώπους των συνδυασμών. Στην πράξη, που συντάσσεται στο τέλος του πίνακα, αναφέρεται το άθροισμα των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε συνδυασμός και στην πράξη που συντάσσεται στον πίνακα των υποψηφίων των συνδυασμών, αναγράφεται το άθροισμα των σταυρών προτίμησης που έλαβε κάθε υποψήφιος.

Στη συνέχεια συντάσσεται από την εφορευτική επιτροπή **άλλη πράξη**, η οποία καταχωρίζεται στο βιβλίο πράξεων της εφορευτικής επιτροπής και υπογράφεται από όλα τα ανωτέρω πρόσωπα. Στην πράξη αυτή αναφέρονται:

- η ημέρα και η ώρα του πέρατος της διαλογής
- ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων στο εκλογικό τμήμα εκλογέων

- ο συνολικός αριθμός των εκλογέων που ψήφισαν
- ο συνολικός αριθμός των φακέλων που βρέθηκαν στην κάλπη
- ο αριθμός των ψηφοδελτίων που αναγνωρίστηκαν ως έγκυρα
- ο αριθμός των άκυρων ψηφοδελτίων
- ο αριθμός των λευκών ψηφοδελτίων
- το σύνολο των άκυρων και λευκών ψηφοδελτίων
- ο αριθμός των ψηφοδελτίων που προσβλήθηκαν ως άκυρα, αλλά κηρύχτηκαν έγκυρα
- ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων (συμπεριλαμβανομένων και αυτών που κηρύχτηκαν έγκυρα κατά την προηγούμενη περίπτωση) τα οποία έλαβε κάθε συνδυασμός και κάθε υποψήφιος.

Η πράξη αυτή διαβάζεται δημόσια και αντίγραφό της αποστέλλεται αμέσως στον Αντιπεριφερειάρχη και στο Δήμαρχο, στην περιφέρεια των οποίων υπάγεται το εκλογικό τμήμα (άρθρο 93 παρ.2 του π.δ. 26/2012).

Οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής υποχρεούνται να υποβάλουν στον οικείο έφορο έγγραφη αναφορά για κάθε αξιοσημείωτο γεγονός που έλαβε χώρα κατά την διενέργεια της εκλογής (άρθρο 66 παρ.3 εδάφια β' και γ' του π.δ. 26/2012).

Τέλος, μετά από τις ανωτέρω ενέργειες, όλο το εκλογικό υλικό τοποθετείται στον ειδικό εκλογικό σάκο, όπως ειδικότερα περιγράφεται στο άρθρο 94 παρ.1 του π.δ. 26/2012, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του ν. 4954/2022.

17.4 Εγκυρότητα – Ακυρότητα ψηφοδελτίων

Από το πνεύμα των συνταγματικών διατάξεων, της εκλογικής νομοθεσίας, αλλά και από τις αποφάσεις του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, συνάγεται ότι κατά την κρίση των ενστάσεων κατά του κύρους των ψηφοδελτίων, επιβάλλεται η αποφυγή κάθε υπερβολής.

Συγκεκριμένα οι διατάξεις που προβλέπουν ακυρότητα των ψηφοδελτίων κατά την ψηφοφορία, θα πρέπει να εφαρμόζονται μόνο στις περιπτώσεις εκείνες, όπου σαφώς προκύπτουν ελαττώματα που βάσιμα μπορεί να θεωρηθούν ότι οδηγούν στην παραβίαση του απορρήτου της ψηφοφορίας.

Τα άρθρα 72 έως 76 του π.δ. 26/2012 αναφέρονται στην εγκυρότητα και ακυρότητα των ψηφοδελτίων και αποδίδουν το πνεύμα του νομοθέτη ως προς την αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών, για τα οποία η τελική κρίση έχει ανατεθεί στη Δικαιοσύνη.

Επιπλέον, κρίνεται χρήσιμο να διευκρινιστεί ότι, δεν αποτελούν κατά κανόνα λόγο ακύρωσης από τις εφορευτικές επιτροπές, ήσσονος σημασίας διαφορές των ψηφοδελτίων, οι οποίες ενδέχεται να οφείλονται σε:

- συνήθεις τυπογραφικές αβλεψίες,

- ασήμαντες αποκλίσεις από τις οριζόμενες διαστάσεις (στις οποίες η σχετική απόφαση αναφέρεται με τη λέξη "περίπου"), αναπόφευκτες άλλωστε κατά την κοπή των φύλλων του χαρτιού,
- απλές παραλλαγές της απόχρωσης ή της ποιότητας του χαρτιού,
- ατέλειες στην κοπή των πλευρών,
- στίγματα ή ξέσματα, που επέφερε η εκτύπωση του μεγάλου όγκου των ψηφοδελτίων.

17.5 Μετάδοση και διαβίβαση αποτελεσμάτων

17.5.1. Εκλογικά τμήματα ψηφοφορίας με αυτοπρόσωπη παρουσία

Για τη μετάδοση των αποτελεσμάτων από τα εκλογικά τμήματα ψηφοφορίας με αυτοπρόσωπη παρουσία, η οποία γίνεται απ' ευθείας στο Υπουργείο Εσωτερικών, όπως προβλέπεται από το άρθρο 94Α του π.δ. 26/2012, αμέσως μετά το πέρας της διαλογής των ψήφων υπέρ συνδυασμών, ο δικαστικός αντιπρόσωπος μεταδίδει στο Υπουργείο Εσωτερικών το αποτέλεσμα, κάνοντας χρήση της συσκευής ασφαλούς μετάδοσης (SRT). Εάν διαπιστωθεί κατά την καταχώριση στη συσκευή ασφαλούς μετάδοσης αποτελεσμάτων (SRT) οποιοδήποτε σφάλμα, θα πρέπει να διορθωθεί το τριπλότυπο έντυπο μετάδοσης.

Ειδικότερα μεταδίδει:

- α) τον ολικό αριθμό των εκλογέων που είναι εγγεγραμμένοι στο εκλογικό τμήμα.
- β) τον ολικό αριθμό των εκλογέων που ψήφισαν.
- γ) τον αριθμό των ψηφοδελτίων που αναγνωρίστηκαν ως έγκυρα.
- δ) τον αριθμό των άκυρων ψηφοδελτίων.
- ε) τον αριθμό των λευκών ψηφοδελτίων.
- στ) τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε συνδυασμός.

Στη συνέχεια, ο δικαστικός αντιπρόσωπος παραδίδει το έντυπο του αποτελέσματος εκλογής υπέρ συνδυασμών σε πιστοποιημένο αγγελιοφόρο του Δήμου. Το έντυπο ψηφιοποιείται στο πλησιέστερο δημοτικό κατάστημα και αποστέλλεται μέσω του Υποσυστήματος Μετάδοσης Εκλογικών Αποτελεσμάτων του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων ΙΡΙΔΑ 2.0, στην έδρα της Εκλογικής Περιφέρειας. Έπειτα, στην έδρα της Εκλογικής Περιφέρειας, το αποτέλεσμα της εκλογής υπέρ συνδυασμών καταχωρίζεται στο ανωτέρω σύστημα και προωθείται στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Ακολουθεί η διαλογή των ψήφων υπέρ υποψηφίων (σταυρών προτίμησης) και μετά την ολοκλήρωσή της, ο δικαστικός αντιπρόσωπος μεταδίδει, χωρίς καμία καθυστέρηση, το αποτέλεσμα στο Υπουργείο Εσωτερικών με χρήση της συσκευής ασφαλούς μετάδοσης (SRT), σύμφωνα με τις εσωκλειστές οδηγίες.

17.5.2. Εκλογικά τμήματα διαλογής επιστολικής ψήφου

Με τον ίδιο τρόπο πραγματοποιείται η μετάδοση των αποτελεσμάτων των εκλογικών τμημάτων

διαλογής επιστολικής ψήφου, από τον Πρόεδρο της Εφορευτικής Επιτροπής Διαλογής Επιστολικής Ψήφου.

Εφιστάται ωστόσο η προσοχή, στη διαδικασία παράδοσης του έντυπου του αποτελέσματος εκλογής υπέρ συνδυασμών, η οποία διαφοροποιείται. Το προαναφερθέν έντυπο παραδίδεται δηλαδή από τον Πρόεδρο της Εφορευτικής Επιτροπής Διαλογής Επιστολικής Ψήφου σε πιστοποιημένο αγγελιοφόρο του Υπουργείου Εσωτερικών. Με την άφιξή του στο Υπουργείο Εσωτερικών, το έντυπο ψηφιοποιείται και καταχωρίζεται στο Υποσύστημα Μετάδοσης Εκλογικών Αποτελεσμάτων του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων ΙΡΙΔΑ 2.0.

Ακολουθεί η διαλογή των ψήφων υπέρ υποψηφίων (σταυρών προτίμησης) και μετά την ολοκλήρωσή της, ο Πρόεδρος της Εφορευτικής Επιτροπής Διαλογής Επιστολικής Ψήφου μεταδίδει, χωρίς καμία καθυστέρηση, το αποτέλεσμα στο Υπουργείο Εσωτερικών με χρήση της συσκευής ασφαλούς μετάδοσης (SRT), σύμφωνα με τις εσώκλειστες οδηγίες.

18. Παράδοση σάκων στον Πρόεδρο του αρμόδιου Πρωτοδικείου (Άρθρα 5 παρ. 3 του ν. 4255/2014 και 94 του π.δ. 26/2012, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του ν. 4954/2022)

Μετά την τοποθέτηση και του εκλογικού υλικού της ψηφοφορίας, ο εκλογικός σάκος σφραγίζεται από την εφορευτική επιτροπή. Ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής υποχρεούται να παραδώσει **αυτοπροσώπως** το σφραγισμένο εκλογικό σάκο στον Πρόεδρο του Πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου ανήκει το εκλογικό τμήμα, ενώ για τις εκλογικές περιφέρειες:

- Α΄ και Β΄ Αθηνών καθώς και του νομού Αττικής, αρμόδιο είναι το Πρωτοδικείο Αθηνών.
- Α΄ και Β΄ Πειραιώς, αρμόδιο είναι το Πρωτοδικείο Πειραιώς
- Α΄ και Β΄ Θεσσαλονίκης, αρμόδιο είναι το Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης και
- της Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου, αρμόδιο είναι το πρωτοδικείο που εδρεύει στη Νεάπολη του νομού αυτού.

Στον εκλογικό σάκο έχουν το δικαίωμα να βάλουν τη σφραγίδα τους και οι αντιπρόσωποι των κομμάτων/συνασπισμών κομμάτων.

Εφιστάται η προσοχή στο εξής: Ο δικαστικός αντιπρόσωπος παραδίδει στον Πρόεδρο του Πρωτοδικείου και τη συσκευή ασφαλούς μετάδοσης αποτελεσμάτων (SRT) (συσκευασμένη στο κουτί της), έξω από τον εκλογικό σάκο και διακριτά από αυτόν.

Σε περίπτωση που η μετάβαση στην έδρα του Πρωτοδικείου είναι δυσχερής ή δαπανηρή, ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής οφείλει να παραδώσει τον παραπάνω εκλογικό σάκο και τ

η συσκευή ασφαλούς μετάδοσης αποτελεσμάτων (SRT) στον Πρόεδρο του πλησιέστερου Πρωτοδικείου, ο οποίος οφείλει να τον αποστείλει αμέσως με το ασφαλέστερο μέσο στον Πρόεδρο του αρμόδιου Πρωτοδικείου (άρθρο 94 παρ.1 του π.δ. 26/2012).

Η εφορευτική επιτροπή, πριν από την αποχώρησή της από το εκλογικό κατάστημα, παραδίδει στο Δήμαρχο την κάλπη, αφού προηγουμένως τοποθετήσει μέσα σε αυτήν, τα πλεονάζοντα εκλογικά είδη.

Η ευθύνη για την ασφαλή φύλαξη των ανωτέρω ειδών ανήκει εφεξής στον Δήμαρχο (άρθρο 93 παρ.3 του π.δ. 26/2012).

19. Καθήκοντα των εφόρων των αντιπροσώπων δικαστικής αρχής την επομένη των εκλογών

Οι έφοροι των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής υποχρεούνται απαραίτητως να γνωστοποιήσουν εγγράφως στο Υπουργείο Εσωτερικών την επομένη των εκλογών:

α) Τα ονοματεπώνυμα, τις ιδιότητες και τις διευθύνσεις των δικαστικών αντιπροσώπων, τακτικών και αναπληρωματικών, που δεν παρουσιάστηκαν στα εκλογικά τμήματα στα οποία διορίστηκαν.

β) Τα ονοματεπώνυμα, τις ιδιότητες, τις ημέρες και ώρες που παρουσιάστηκαν και τους λόγους μη χρησιμοποίησης των αναπληρωτών δικαστικών αντιπροσώπων που δεν χρησιμοποιήθηκαν.

Η παρούσα εγκύκλιος θα αποσταλεί στους δήμους και στις εφορευτικές επιτροπές όλων των εκλογικών τμημάτων της χώρας, με φροντίδα των Αντιπεριφερειάρχων.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

1. Προεδρία της Δημοκρατίας
Γραφείο Διοικητικών Υποθέσεων
2. Γενική Γραμματεία Πρωθυπουργού
3. Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Διοικητικού
4. Όλα τα Υπουργεία
Διευθύνσεις Διοικητικού

5. Γενικά Επιτελεία Εθνικής Άμυνας,
Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας
Δ/νσεις Προσωπικού
6. Αρχηγεία Ελληνικής Αστυνομίας,
Λιμενικού Σώματος
και Πυροσβεστικού Σώματος
Δ/νσεις Διοικητικού
7. Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο
8. Συμβούλιο της Επικρατείας
9. Άρειος Πάγος
10. Εισαγγελία Αρείου Πάγου
11. Ελεγκτικό Συνέδριο
12. Εφετεία και Εισαγγελίες Εφετών
(μέσω οικείων Αντιπεριφερειάρχων)
13. Πρωτοδικεία Κράτους και
Εισαγγελίες Πρωτοδικών (μέσω
οικείων Αντιπεριφερειάρχων)
14. Γενικό Έφορο του άρθρου 18
ν.5083/2024
Εκθεσιακό Κέντρο Περιστερίου
Δωδεκανήσου 75 και
Αγ. Βασιλείου
Τ.Κ. 121 35 Περιστέρι
15. Γραμματείες Αποκεντρωμένων
Διοικήσεων
16. Περιφερειάρχες
17. Αντιπεριφερειάρχες
18. Περιφέρεια Αττικής
19. Περιφερειακές Ενότητες
20. Δικηγορικοί Σύλλογοι (μέσω οικείων
Αντιπεριφερειάρχων)
21. Έφοροι δικαστικών αντιπροσώπων
(μέσω οικείων Αντιπεριφερειάρχων)
22. Εφορευτικές Επιτροπές εκλογικών
τμημάτων (μέσω οικείων
Αντιπεριφερειάρχων)

23. Δήμοι (μέσω οικείων
Αντιπεριφερειάρχων)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εσωτερικών και Οργάνωσης
4. Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
5. Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
6. Διεύθυνση Εκλογών
7. Γραφείο Τύπου

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**

1. Πίνακας περιεχομένων της νομοθεσίας για την εκλογή Βουλευτών και κείμενο του Π.Δ. 26/2012 όπως έχει διαμορφωθεί μετά τις τροποποιήσεις του Ν. 5102/2024
2. Άρθρα 51 – 58 και 100 του Συντάγματος
3. Άρθρα 6,7,8,24 – 34, 39 – 41 και 58 του Ν. 345/1976 «Περί κυρώσεως του Κώδικος περί του κατά το άρθρον 100 του Συντάγματος Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου»
4. Ν. 4255/2014 όπως έχει διαμορφωθεί μετά τις τροποποιήσεις του Ν. 5102/2024
5. Ν. 5083/2024 όπως έχει διαμορφωθεί μετά τις τροποποιήσεις του Ν. 5102/2024

**ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ**

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 26/2012 (Α' 57)

Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ
ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ – ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΔΡΕΣ
ΕΚΛΟΓΕΙΣ - ΕΚΛΟΓΙΚΟΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ - ΕΚΛΟΓΙΜΟΙ
ΤΜΗΜΑ Α'
ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΔΡΕΣ**

Άρθρο 1 Εκλογικές Περιφέρειες
Άρθρο 2 Αριθμός βουλευτών - βουλευτικές έδρες
Άρθρο 3 Ψηφοδέλτιο Επικράτειας

**ΤΜΗΜΑ Β'
ΕΚΛΟΓΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**

Δικαίωμα του εκλέγειν

Άρθρο 4 Απόκτηση του δικαιώματος
Άρθρο 5 Στέρηση του δικαιώματος
Άρθρο 6 Άσκηση του δικαιώματος

**ΤΜΗΜΑ Γ'
ΕΚΛΟΓΙΚΟΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**

Γενικές διατάξεις που αφορούν τους εκλογικούς καταλόγους
Άρθρο 7 Διακρίσεις εκλογικών καταλόγων κατά δήμους και εκλογικά διαμερίσματα

